

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 92 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004
ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX: 210-88.27.296

ΜΝΗΜΕΙΟ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ανακοίνωση	σελ. 2	Ιστορικές Μορφές	11
Αντί σιωπής	4	Προσκύνημα στο Άγιο Όρος	14
Η ελληνική γλώσσα	6	Η ημέρα του παιδιού	21
Στα πεταχτά	8	Ιστορική σελίδα	24
Η εικόνα της Αγίας Παρασκευής και το ιερό ελάφι	10	Κοινωνικά θέματα	29

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ» Ιδιοκτησία - Έκδοση : ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ Αγίας Παρασκευής Κονίτσης - Ιωαννίνων

Υπεύθυνος : Ο εκάστοτε πρόεδρος της Αδελφότητας

Συντάκτης : Τάκης Σαμαράς, τηλ.: 210-77.70.556

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	:	Βασίλης Γκούτσιος	τηλ. 210-22.21.814
Αντιπρόεδρος	:	Γιώργος Παπανικολάου	» 210-80.64.197
Γραμματέας	:	Κώστας Παπανικολάου	» 210-80.51.696
Ταμίας	:	Αποστόλης Γαλάνης	» 210-80.21.837
Έφορος	:	Γιώργος Παναγιώτου	» 210-61.41.634
Υπεύθ. πολιτ.	:	Ανέστης Κοταδήμος	» 210-24.80.234
Υπεύθ. Τύπου	:	Γιάννης Στρατσιάνης	» 210-24.30.933

Θεομή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση,
τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα
και μόνο από τη μια πλευρά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται.
Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.
Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν
και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΥΡΩ 10 - ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 - ΑΥΣΤΡΑΛ.30 - ΜΑΡΚΑ 35

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: **Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης**
Κ. Φλώρη 3-5 - 113 62 Κυψέλη, τηλ./fax: 210-88.27.296

*Καλά Χριστούγεννα κι
Ευτυχισμένος ο Καινούργιος Χρόνος
2005*

Ο πρόεδρος, το Δ.Σ. της Αδελφότητας
Αγίας Παρασκευής Αττικής
και η Σύνταξη του περιοδικού μας
για τις γιορτές των Χριστουγέννων
και το νέο έτος 2005
εύχονται απο κοινού σε όλους τους
ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΕΣ,-ΤΙΣΣΕΣ
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΑ
Ειρηνικό & Ελπιδοφόρο

Τα Δ.Σ. των Αδελφοτήτων Κιάτου, Ιωαννίνων
και του Συνεταιρισμού Κοινής Χορτονομής
από το Χωριό, απευθύνουν από κοινού
και εύχονται σε όλους τους ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΕΣ,-ΤΙΣΣΕΣ
ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
ΚΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
2005

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΕΚΛΟΓΟΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

*Ανακοινώνεται, ότι η προγραμματισμένη
για τις 7 Νοεμβρίου του 2004 πρόσκληση
για Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση
των μελών της Αδελφότητάς μας,
ματαιώθηκε λόγω μη προσέλευσης ικανού
αριθμού μελων της.*

*Θλιβερό και αποθαρυντικό το φαινόμενο για
το μέλλον της Αδελφότητάς μας.*

*Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε όπως η νέα
Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση
να γίνει το μήνα Αύγουστο του 2005
στο χωριό μας.*

Για το Δ.Σ.

**Ο Πρόεδρος
Β. Γκούτσιος**

**Ο Γεν. Γραμματέας
Κ. Παπανικολάου**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας αρχίζει προσπάθειες επαναδραστηριοποίησης της Τράπεζας αίματος. Θερμά παρακαλεί όλα τα ικανά μέλη της Αδελφότητάς μας που μπορούν να δώσουν λίγο αίμα, να δηλώσουν συμμετοχή, ώστε να ξαναλειτουργήσει και πάλι η τράπεζά μας. Να μην ξεχνούμε το σύνθημα: «λίγο αίμα σώζει μια ζωή συγχωριανού μας». Ενημερώστε την Αδελφότητα προηγουμένως.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μην ξεχνάτε να στείλετε τη συνδρομή σας· σ' αυτή στηρίζεται και η Αδελφότητά μας. Περιμένουμε συνεργασίες για το περιοδικό μας· όλοι μπορείτε να γράψετε κάτι, ειδικά δε από τους νέους και νέες επιστήμονες και φοιτητές.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Αδελφότητά μας διατηρεί παραδοσιακό χορευτικό όμιλο από παιδιά, νέους και νέες.

Γράψτε και στείλτε τα παιδιά σας.

Είναι μεγάλη τιμή και καμάρι για το χωριό μας.

Πληρ. στη χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση. Τηλ.: 210-86.20.682

ΦΩΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Μετά από επιμνημόσυνη δέηση στις 28/10/2003,
Παπασπύρος, Ν. Νταγκουβάνος, Κώστας Τσιάτσιος, Σπυρ. Νάκου.

Φωτό: Μιλτ. Νταγκουβάνου

A ντί Σιωπής

Φορές που θα' θελα να γινόμουν ξανά παιδί

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

- Την πρώτη (1) του μήνα Νοεμβρίου γιορτάζεται, όπως είναι γνωστό η ιερή μνήμη των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού και της μητέρας αυτών Θεοδότης, των καταγωμένων και μαρτυρησάντων στην Μικρά Ασία, ιατρών το επάγγελμα.

- Με την ευκαιρία αυτή, ο γράφων ανηφόρισε για τον γενέθλιο τόπο μας, όπου τελείται Θεία Λειτουργία στο εκεί μικρό εκκλησάκι μας, από κτίσεως του μικρού αυτού Ιερού ναού το 1966, μέχρι σήμερα.

- Ξαναζωντάνεψαν και πάλι έτσι οι παιδικές - εφηβικές μου αναμνήσεις. Γι' αυτό γράφω έρχονται στιγμές, κυρίως σε αυτή τη τρίτη ηλικία, που θα' θελα να ξαναγινόμουν, αν ήταν δυνατό, και πάλι παιδί - έφηβος.

Να με ξυπνούσε μ' ένα φιλί η στοργική μανούλα μας, μ' ένα απαλό χάδι ο καλός μας πατέρας.

Να μιλούσα με τα μικρά χελιδονάκια της γειτονιάς μας, να έπαιζα μαζί τους κυνηγητό στην μεγάλη αυλή του σπιτιού μας.

Να ονειρευόμουν στο πηγάδι των ονείρων μου, να ζέσταινα τα παγωμένα χέρια και πόδια μου στο τζάκι του σπιτιού μας, εκεί στο καθιστικό, να μου έλεγε παραμύθια και ιστορίες του χωριού μας, η καλή μας «Μάνα Τρανή», γιαγιά μας Πανάγιω, όπως και τραγούδια, που ήξερε πάρα πολλά, εφόσον τ' αγαπούσε και ήταν πολύ καλή τραγουδίστρια. Να άκουγα τον γνώριμο ελαφρύ ήχο του ροχαλητού του αγαπημένου μας παπού Γιώρ-

γου Σαμαρά, κουρνιασμένο στη δεξιά γωνιά του τζακιού μας.

Να έπαιζα με την αγαπημένη μου αδελφούλα και τα παιδιά της γειτονιάς μας, πεντόβολα, κουτσό, σκλαβάκια και κλέφτες, τους λύκους με τα πρόβατα και τόσα άλλα παιδικά παιχνίδια.

Να άκουγα τις γνώριμες φωνές των γιαγιάδων της γειτονιάς μας, Μήτσαινας Σαμαρά, Μήτσαινας Σκαλωμένου, Γιάννινας Σκαλωμένου, Λάζαινας Σκαλωμένου, Νικόλαινας και Στήλαινας Παπανικολάου και τόσων άλλων. Να ξανάβλεπα τις γειτονοπούλες μου Λέυκω Παγώνη, Ελένη Σκαλωμένου που δεν υπάρχουν πια, την καλή γειτόνισσα Ανδρομάχη Παπανικολάου που είναι στην Αμερική.

Να ξανάβλεπα τους αγαπητούς γείτονες Θανάση Παπανικολάου, Παντελή Τζίνα, Παντελή Γκουγκέτα, που δεν υπάρχουν πια, και όλους τους γέροντες και γερόντισσες της γειτονιάς μας, που τα καλοκαιρινά βράδια στήναν, εκεί στη γκορτσιά της Λάμως, ήταν πραγματικό βουλευτήριο, την ψιλοκουβεντούλα - κοτσομπολιό και μάθενες όλα τα «νέα» του χωριού μας, και εμείς τα μικρά ζουζουνάκια να παίζουμε και να κυνηγούμε τις μικρές πηγολαμπίδες ποιός θα πιάσει τις περισσότερες.

Να ξανάβλεπα τους δασκάλους μας Θωμά Μήτση και Δημήτρη Τσανάδη που μου έδωσε το πρώτο δυνατό χαστούκι, και μας έβαλε εμένα και το

συμμαθητή μου Θανάση Νάκο, τιμωρία όρθιοι στη γωνία του γραφείου του παλιού Δημοτικού μας Σχολείου για ώρες που δεν υπάρχουν πια στη ζωή.

Να βοηθούσα την αγαπημένη μας μανούλα στις δουλειές του σπιτιού, όπως καθάρισμα των στάβλων των ζώων (γελάδια-πρόβατα-γίδια), γέμισμα των παχνιών (φάτνη), των σακιών με άχυρο, σκήσιμο δαδιού για το φεγγίτη του τζακιού τα βράδια, γέμισμα με πόσιμο νερό από τη βρύση την παπαγιανναίη της μπούκλας (φλασκί) και του μπρούτζινου γκιούμι (δοχείον νερού).

Να ξανάβλεπα τους παλιούς γνώριμους μπακάληδες του χωριού μας, Αποστόλη Τζίνα, Θωμά Χρήστου, Γιάννη και Σπύρο Ζούκα, Κώστα Γελαδάρη, Αλέξη Κυρίτση, Ανδρέα Βάιλα, Αριστείδη Έξαρχου, Νίκο Μακρή, Ήλια Ζήκα και την αλησμόνητη καφετζού μας αγαπητή μας Βικτώρια Βάιλα, που πάντα μας

καλοσώριζε με εκείνο το ελαφρό γλυκό χαμόγελό της και με τα ωραία της γλυκά του ταψιού, μπακλαβά, καταΐφι και ρεβαννί. Να ξανάβλεπα τους παλιούς ορφανάδες του χωριού μας Γιάννη (Νούλη) Κοταδήμου, Γιώργο Κυρίτση και Κώστα Τσούμπανο, τις ράφτρες Μαρία Γελαδάρη, Λένη Μανέκα, Σταυρούλα Μακρή και του τσαγκάρη Κώστα Κότινα που όλοι τους δεν υπάρχουν πια.

Αχ πόσες φορές θα' θελα να' μουνα παιδί-έφηβος... σ'εκείνα τα χρόνια, τα ωραία χρόνια που 'χα λουλούδια στην καρδιά; Το ανέμελο λουλούδι της αθωώτητας, του παιδιού του χωριού. Το ανηποφίαστο λουλούδι μιας ζωής που σε διαλέγει. Το ρόδο του κόσμου το αμάραντο, το λουλούδι της πρώτης μας παρθένας ζωής.

2

3

1

1) Το καφενείο της Βικτώριας Βάιλα.

2) Η Βικτώρια Βάιλα την ώρα που ετοιμάζει τον καφέ.

3) Το παντοπωλείο της Ήλια Ζήκα σήμερα.

Η Ελληνική Γλώσσα

**Το ωραιότερο μνημείο της ανθρώπινης ιστορίας
Γράφει η Κατερίνα Σαμαρά
Φιλόλογος Πανεπιστημίου Αθηνών**

Ο μεγάλος ερευνητής - συγγραφέας Θεοφάνης Μανιάς, αιώνια η μνήμη του, έγραψε ορισμένα εξαιρετά έργα, μεταξύ των οποίων και το αναφερόμενο στην επικεφαλίδα. Τυχεροί όσοι από εμάς διαβάσαμε το θαυμάσιο αυτό έργο του, γιατί σήμερα η γλώσσα μας, κινδυνεύει να χάσει την ωραιότητά της, αυτήν ακόμη την ύπαρξή της καίτοι αποτελεί πράγματι το ωραιότερο μνημείο της ανθρώπινης ιστορίας. Ο αείμνηστος Θεοφάνης Μανιάς έχει αποδείξει, με την μελέτη του αυτή, ότι η Ελληνική γλώσσα δεν είναι φυσική γλώσσα αλλά τεχνική. Με πλήρη λοιπόν συναίσθηση επιστημονικής ευθύνης ο μεγάλος αυτός ερευνητής έχει αποδείξει ότι οι λέξεις της Ελληνικής μας γλώσσας είναι αριθμοί, ότι παριστάνουν αριθμούς γεωμετρικούς ή αστρονομικούς και ότι η κάθε λέξη περιέχει δυνάμεις σχετικές με την αλήθεια ή την αξία της σημασίας της. Η Ελληνική γλώσσα έχει δημιουργηθεί κατά τρόπο επιστημονικό - μαθηματικό.

Αντικαθιστώντας έτσι τα γράμματα των λέξεων με τους Ελληνικούς αριθμούς, ήτοι: A=1, B=2...P=100, Ω=800 και προσθέτοντας τους αριθμούς, προκύπτει ένας αριθμός π.χ. η λέξη «Ο ΘΕΟΣ» έχει αριθμό 354 (όσες οι μέρες του σεληνιακού χρόνου). Η λέξη «Ο ΑΓΙΟΣ» έχει τον ίδιο αριθμό δηλαδή 354 και «Ο ΑΓΑΘΟΣ» έχει πάλι αριθμό 354. Με άλλα λόγια χαρακτηρισμοί που αποδίδουμε στο Θεό μας (Άγιος-Αγαθός), έχουν τον αυτό αριθμό!! Συνεχίζοντας την μεγάλη ενδιαφέροντος έρευνά του ο αείμνηστος Θεοφάνης Μανιάς απέδειξε ότι η Ελληνική γλώσσα είναι τεχνιτή και έχει κατασκευαστεί από νου υψηλοτάτου επιπέδου.

Τώρα όμως γεννάται το ερώτημα, πότε; Ο Ορφέας χρησιμοποίησε την Ελληνική γλώσσα. Πότε όμως έχει κατασκευασθεί; Γιατί η Ελληνική γλώσσα αποτελεί σπουδαίο κώδικα πολιτισμού ο οποίος περιέχει:

1. Τις πηγές της Ελληνικής Μυθολογίας,

2. Την καταγωγή της Ελληνικής γλώσσας και της Ελληνικής γραμματικής,
3. Τις ρίζες της αρχαίας θρησκείας και φιλοσοφίας,
4. Την αφετηρία της ποίησης,
5. Την καταγωγή των παροιμιών,
6. Την προϊστορική φυσική και μεταφυσική των αριθμών και γεωμετρικών σχημάτων,
7. Τα μαθηματικά θεμάτια των επιστημών αστρονομίας, φυσικής, γεωδοσίας, τοπογραφίας, ζωολογίας, ιατρικής κ.α.
8. Την μαθηματική διαπίστωση της μουσικής,
9. Την κλείδα των χρισμών και των Μαντείων.
10. Τις θρησκευτικές, επιστημονικές και φιλοσοφικές βάσεις της Ελληνικής τέχνης, Αρχιτεκτονικής, Γλυπτικής, Ζωγραφικής.

Η Ελληνική γλώσσα υπεστήριξε ο μεγάλος Θεοφάνης Μανιάς είναι:

«...μιά παμμεγίστη έδρα μαθηματικού συμβολισμού, ο μεγαλύτερος και ο λαμπρότερος πνευματικός ήλιος της οικουμένης και μια ανεξάντλητη πηγή του ανθρώπινου πνεύματος...»

Το CNN άρχισε να διανέμει σε παγκόσμια κλίμακα ένα πρόγραμμα που ονομάζεται «Hellenic Quest», δηλαδή πρόγραμμα ηλε-

κτρονικής εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας που προορίζεται, σε πρώτο στάδιο, για Αγγλόφωνους και Ισπανόφωνους!! Το πρόγραμμα παράγεται από την εταιρεία H/Y «Apple» και ο πρόεδρος της Τζών Σκάλι λέει σχετικώς: «Αποφασίσαμε να προωθήσουμε το πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας επειδή η κοινωνία μας χρειάζεται ένα εργαλείο που θα της επιτρέψει να αναπτύξει τη δημιουργικότητά της, να εισαγάγει καινούργιες ιδέες και θα προσφέρει τόσες γνώσεις - περισσότερες απ' όσες ο άνθρωπος έχει έως τώρα ανακαλύψει».

Να λοιπόν που οι ξένοι, πρώτοι άρχισαν να κατανοούν ότι το κλειδί του ανθρωπίνου πολιτιστικού παρελθόντος είναι η Ελληνική γλώσσα. Αυτή την γλώσσα όμως προσπαθούν, λίγοι βέβαια, εξουσιαστές πάσης δραστηριότητας (πολιτικοί, πνευματικοί κ.τ.λ.), να υποβαθμίσουν, ίσως και να καταστρέψουν, αλλά δεν θα το κατορθώσουν, γιατί η Ελληνική γλώσσα αποτελεί το ωραιότερο και πλέον χρήσιμο μνημείο της ανθρώπινης ιστορίας, εφόσον περιέχει εις παραστάσεις εκπάγλου καλλονής, το σύνολο των γνώσεων των παναρχαίων ιερατικών κωδίκων, που είναι άγνωστος.

Στα πεταχτά

• Επι Δημαρχίας Δημήτρη Λ. Αβραμόπουλου του Δήμου Αθηναίων, έχει εκδοθεί και κυκλοφόρησε ένα μικρούτσικο βιβλιαράκι 19 όλων και όλων σελίδων με εικονογραφίες έγχρωμες. Το βιβλιαράκι λοιπόν αυτό μας πληροφορεί γενικά για το περιεχόμενο σε βιβλία της Αθηναϊκής βιβλιοθήκης του Δήμου Αθηναίων. Είναι πάρα πολύ χρήσιμο και ωφέλιμο για τους φίλους του βιβλίου και ειδικά για εκείνους που θέλουν να μάθουν για την διαχρονική ιστορία της Αθήνας, της ιστορικής πρωτεύουσας της Ευρώπης, όπως έχει καθιερωθεί να ονομάζεται πλέον από όλους.

Η πολιτιστική προσφορά της Αθήνας στην Ανθρωπότητα, παρότι αναγνωρίζεται από όλους και ιδιαίτερα όσον αφορά στην κλασική Αθήνα και στην κληρονομιά των ευγενών και υψηλών αξιών, της Δημοκρατίας και του σεβασμού της ανθρώπινης αξειοπρέπειας δεν είναι στην ολοκληρία της γνωστή.

Γι αυτό το σκοπό συστήθηκε, μέσα στα πλαίσια του πολιτισμικού οργανισμού του Δήμου Αθηναίων, η Αθηναϊκή βιβλιοθήκη που περιέχει μια σειρά από ιστορικά έργα και επιστημονικά συγγράμματα αδιαμφησβήτητου κύρους, αλλά και υψηλής εκδο-

Αυτά τα ξέραμε;

Γράφει ο Τάκης Σαμαράς

τικής αισθητικής.

Ένα από τα ιστορικά έργα είναι και «ΤΟ ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΕΙΟ» του Κώστα ΧΑΤΖΙΩΤΗ. Ο Γιώργος Σουρής, ο Πέτρος Κυριακός, η Μαρίκα Κοτοπούλη, ο Γιώργος Μητσάκης και τόσοι άλλοι πέρασαν από τους δρόμους του Μεταξουργείου.

«Η Χαμένη γειτονιά» που αναζητά μέσα από το βιβλίο ο συγγραφέας, είναι μια από τις πρώτες που ιδρύθηκαν μετά την ανακήρυξη της Αθήνας ως πρωτεύουσας του Ελληνικού κράτους και γνώρισε την άνθιση την εποχή του μεσοπολέμου. Πολύ χαρακτηριστικές και ενδιαφέρουσες είναι οι μικρές ιστορίες που καταγράφει ο συγγραφέας, ανάμεσα σ' αυτές και η πληροφορία για το πως έγραψε ο μεγάλος Γιώργος Μητσάκης τη μεγάλη του τραγουδιστική επιτυχία «Το κομπολογάκι».

«Ο Γιώργος Μητσάκης όταν ήταν 19 χρονών (δηλαδή το 1940), εγνώρισε μια ερωτική αποτυχία. Η «λαγάμενη» τον εγκατέλειψε και εκείνος απελπισμένος και απαρηγόρητος αγόρασε από το περίπτερο, στα χαυτεία, ένα φτηνό κομπολογάκι για να ξεχάσει την πίκρα του παίζοντας μ' αυτό. Κατηφόρισε την οδό Αγίου Κωνσταντίνου και σαν έφτασε στην

πλατεία Μεταξουργείου κάθησε σ' ένα παγκάκι για να ξαποστάσει λίγο. Έβαλε στην τσέπη το χέρι του ψάχνοντας για το κομπολογάκι, αλλά εκείνο είχε εξαφανισθεί. Ποιός ξέρει πως χάθηκε...

Ο Μητσάκης αφού ψάχτηκε καλά καλά και επίμονα χωρίς να βρεί το κομπολογάκι του, πήρε τότε ένα κομμάτι πρόχειρο χαρτί κι άρχισε να γράφει το πρώτο τραγούδι του. Ήτσι γεννήθηκε το πασίγνωστο πια τραγούδι:

«Φτωχό κομπολογάκι μου,
σε είχα το μεράκι μου
τώρα έχασα κι εσένα
γράψ‘ αλλοίμονο σε μένα».

Το «κομπολογάκι» ηχογραφήθηκε στα 1945 και από τότε έχει κυκλοφορήσει σε χιλιάδες δίσκους και έχει συντροφέψει τους καύμούς αλλά και τα γλέντια εκατομμυρίων νεοελλήνων».

● ΤΟ ΖΕΠΕΛΙΝ (ΖΕΠΕΛΙΝ)

Το Ζέπελιν ήταν ένα πηδαλιούχο ύμενο αερόπλοιο που είχε σχήμα τεράστιου πούρου μήκους 128 μέτρα και διαμέτρου 11,60μ. (βλ. φωτό). Οι δεξαμενές των αερίων του (με αέρια εκινείτο) ήταν φτιαγμένες μέσα σε ένα σκελετό από σκληρό αλλά ελαφρό αλουμίνιο. Κατασκευαστής του ήταν ο Κόμης Φερδινάνδος φον Ζέπελιν, πρώην αξιωματικός του γερμανικού στρατού, από το επίθετό του, ονομάστηκε Ζέπελιν.

Η παρθενική πτήση του πρώτου αυτού Ζέπελιν έγινε στις 2 Ιουλίου

του 1900, δηλαδή ανατολή του 20ου αιώνα μας. Το πρώτο αυτό σκάφος ήταν ασταθές και η πλοήγησή του δύσκολη. Το 1905 ο κόμης παρουσίασε το LZ2 ένα βελτιωμένο μοντέλο που καταστράφηκε σε μια καταγίδα, δεν είχε ακόμη αλεξικέραυνο. Το ίδιο Ζέπελιν παρουσιάζεται τον επόμενο Οκτώβριο. Οι δοκιμαστικές πτήσεις του ήταν απόλυτα επιτυχείς και συνάμα τα αερόπλοια εξελίχθηκαν ακόμη περισσότερο και συνάμα υιοθετήθηκαν από το γερμανικό στρατό και ναυτικό, γιατί απέκτησαν πλέον τη δυνατότητα να έχουν 38 ώρες συνεχή πτήση (LZ5). Το 1909 ιδρύθηκε η DELAG, η γερμανική εταιρεία αεροπλοϊκών συγκοινωνιών που ως τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο είχε μετέχει, με τα 4 Ζέπελιν που διέθετε, 10.000 περίπου επιβάτες.

Το πολύ σύγχρονο Ζέπελιν που χρησιμοποιήθηκε και από τη χώρα μας, τώρα στους Ολυμπιακούς Αγώνες «ΑΘΗΝΑ 2004» για να παρακολουθεί από ψηλά τον Αττικό Ουρανό, την τάξη και την ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων, πράγμα που πετυχε απόλυτα.

Η Εικόνα της Αγ. Παρασκευής και το Ιερό Ελάφι.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής, σύμφωνα με τις επιταγές της παγκοσμιοποίησης, προστάζει την αμφισβήτηση της παράδοσης, τη διάβρωση των ανθρωπιστικών αξιών και την υπερεκμετάλλευση του φυσικού πλούτου.

Στις προγενέστερες εποχές ο κοινωνικός ιστός ήταν ισχυρότερος γιατί οι άνθρωποι έβαζαν τις ηθικές αξίες πάνω από τα υλικά αγαθά. Υπάκουαν όχι μόνο στο γραπτό νόμο της πολιτείας αλλά κυρίως στον άγραφο ηθικό νόμο που κληροδοτούσε η προηγούμενη γενιά στην επόμενη. Οι υλικές ανάγκες ικανοποιούνταν μέσα στα όρια των δυνατοτήτων της φύσης. Τα μικρά παιδιά μάθαιναν ότι στη ζωή δεν τα καταφέρνει ο δυνατότερος αλλά αυτός που με προθυμία τρέχει να βοηθήσει το γείτονα, το συγγενή το συγχωριανό, ώστε όλοι μαζί, ενώνοντας τις δυνάμεις τους να ξεπεράσουν τις δυσκολίες της ζωής. Μαζί έφτιαχναν τα σπίτια τους, μαζί όργωναν και θέριζαν τα χωράφια τους. Ο γάμος ήταν χαρά για όλους αλλά και στις δύσκολες ώρες η συμπαράσταση ήταν ειλικρινής. Με την αλληλεγγύη και τη συμπόνια έκαναν τον κόπο γλέντι και τη

δυστυχία ελαφρύτερη.

Μέσα από ένα τέτοιο κοινωνικό περιβάλλον αναδύθηκε ο θρύλος με την εικόνα της Αγίας Παρασκευής και το ιερό ελάφι. Ο θρύλος αυτός εμπεριέχει μηνύματα με ιδιαίτερη σημασία για την εποχή μας.

Το ελάφι πάντα πιστό στην ηθική επιταγή, έρχεται να θυσιαστεί κάθε χρόνο στη γιορτή της Αγίας Παρασκευής. Έρχεται με αυταπάρνηση για να φαντίσει με το αίμα του τα θεμέλια της πέτρινης γέφυρας που ενώνει τις όχθες της ανθρωπιάς, της κοινωνικής αλληλεγγύης και του σεβασμού στη φύση. Κι όλα αυτά έχουν την ευλογία του Θεού. Αυτό αποδεικνύεται από την ημέρα που επιλέγει το ιερό ζώο να θυσιαστεί. Δέχεται να προσφέρει τη ζωή του για το καλό του κοινωνικού συνόλου γιατί πιστεύει ότι όλοι το αξίζουν. Δέχεται αυτό απ' όλα τα πλάσματα της φύσης γιατί από τα αρχαία χρόνια ήταν ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στο Θεό, τη Φύση και τον Άνθρωπο.

Έτσι λοιπόν κάθε χρόνο το ιερό ελάφι υπογράφει με το αίμα του το νέο συμβόλαιο ενώπιον Θεού και ανθρώπων. Οι όροι αυτού του συμβολαίου μιλάνε για τον αμοιβαίο σεβασμό που πρέπει να καθορίζει

τις σχέσεις του ανθρώπου με τη μητέρα φύση.

Όταν όμως ο άνθρωπος παραβίασε αυτό το συμβόλαιο και θυσίασε το ελάφι χωρίς να του δώσει το δικαίωμα να ξεκουραστεί - το ελάχιστο που έπρεπε να προσφέρει - έφυγε πικραμένο μαζί του έφυγε και η ιερή εικόνα της Αγίας Παρασκευής. Έτσι έπρεπε. Όσο ο άνθρωπος αδύνατεί να αντιληφθεί την ιερότητα της φύσης δε θα καταφέρει να δημιουργήσει έναν πραγματικό πολιτισμό.

Πιστεύω ότι ο Κερασοβίτικος αυτός θρύλος είναι σαν το μπουκάλι που πετάει ναναγός στη θάλασσα. Το μήνυμά του μας μιλάει για χαμένους θησαυρούς:

ανθρωπισμός, προσφορά στο κονωνικό σύνολο, σεβασμός στη φύση. Ταυτόχρονα μας υπενθιμίζει πόσο λεπτές είναι οι ισορροπίες στον κόσμο μας. Πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε για να λειτουργήσουν όλα σύμφωνα με τους πανάρχαιους νόμους. Κι αντίθετα, η επιπολαιότητά μας πόσες καταστροφές μπορεί να προκαλέσει. Η φύση δεν έχει καμία διάθεση να μας εκδικηθεί. Αρκεί εμείς να της δείξουμε το σεβασμό που χρειάζεται. Για να το καταφέρουμε όμως πρέπει να αναβαπτισθούμε στην κολυμπήθρα του χαμένου μας πολιτισμού.

**Τέλλης Δημήτριος
δάσκαλος**

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Παύλος Μελάς, Ήρωας και σύμβολο του Μακεδονικού Αγώνα (1870-1904)

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στις 13 Οκτωβρίου του 2004, συμπληρώθηκαν 100 χρόνια (13-10-1904) από το θάνατό της κορυφαίας μορφής του Μακεδονικού αγώνα, κατά των κομιτατήδων Σλαυοβουλγάρων που δρούσαν στη Δυτική Μακεδονία μας και στα μέρη τα δικά μας. Ο θάνατος του Παύλου Μελά, γόνου Γιαννιώτικης οικογένειας των Μελά, του ήρωα Μακε-

δονομάχου ήταν ένα γεγονός που συγκλόνισε τους απανταχού Έλληνες, αλλά συνάμα και συνέγειρε τον Ελληνισμό. Το νεανικό του αίμα πότισε και ανέστησε το δέντρο του αγώνα στη Μακεδονία κι έκανε να φυτρώσει το φυτό της ελευθερίας.

Το 1890 αποφοιτά από τη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων με το βαθμό του ανθυπολοχαγού του

Πυροβολικού.

Η γνωστικία του και ο γάμος του το 1892 με την Ναταλία Δραγούμη, κόρη του Μακεδόνα πολιτικού Στέφανου Δραγούμη και αδελφή του Ιωνα Δραγούμη, που δολοφονήθηκε άναδρα από τους «Βενιζελικούς» τα χρόνια του «Διχασμού», υπήρξε καθοριστική για την μετέπειτα πορεία του. Οι Παύλος και Ιων μοιράζονταν την ίδια αγάπη για την πατρίδα. Να μην ξεχνούμε, πως ο Ιων Δραγούμης σπουδασε νομικά και έγινε ένας πρώτης τάξεως διπλωμάτης, πάρα πολλά προσφέρων στον Μακεδονικό αγώνα, από τη θέση του πρόξενου στα προξενεία του Μοναστηριού της, Αλεξανδρούπολης και της Πόλης που υπηρέτησε.

Ο Παύλος Μελάς παίρνει μέρος στον Ελληνοτουρκικό πόλεμο το 1897, που λίγο έλειψε οι Τούρκοι να μας φέγγουν κάτω από το «αυλάκι», Ισθμό Κορίνθου, και αυτή η τραγική ήττα της χώρας μας τον απογοητεύει. Το 1903, η Βουλγαρική προπαγάνδα θέτει στην Ευρώπη το δήθεν «Μακεδονικό ζήτημα» με στόχο βέβαια την ενσωμάτωση της Μακεδονίας στο Βουλγαρικό κράτος με έξοδο στη Μεσόγειο θάλασσα, αιώνιο όνειρο των Βουλγάρων. Το ζήτημα αυτό το παρακολουθεί με μεγάλη ανησυχία και κυρίως τη δράση της Βουλγαρικής προπαγάνδας στην Μακεδονία, που προσπαθούσε παντί τρόπου να εκβουλγαρίσει τον

εκεί Ελληνικό πληθυσμό.

Μαζί με άλλους συναδέλφους του αγωνίζεται να αφυπνίσει τους υπεύθυνους πολιτικούς και τη κοινή γνώμη, πράγμα που έκανε και ο διπλωμάτης Ιωνας Δραγούμης ο οποίος από το πόστο του και την σκοπιά του, ώστε να αντιδράσουν και να προκαλέσουν ένοπλη πολιτική αντίδραση των πληθυσμών της Μακεδονίας, αφού επίσημα η Ελληνική Κυβέρνηση δεν το επιχειρούσε. Αυτό ο Παύλος Μελάς, δεν το ανεχόταν και γι' αυτό στρατολογείται και εντάσσεται στην παρακρατική οργάνωση «Μακεδονικό Κομιτάτο», που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1904 από τον εθνικιστή δημοσιογράφο Δημ.Καλαποθάκη. Όνειρο, βέβαια, της οργάνωσης αυτής ήταν η λευτεριά των αλύτωτων αδεφών της Μακεδονίας. Τρείς έξοδοι έκανε στη Μακεδονία το 1904 και έχουν περάσει στη σφαίρα του θρύλου.

Μαζί με τον Παύλο, ήταν και άλλοι λοχαγοί. Έγιναν όμως στόχος των Τούρκων και εξαναγκάζονται να υποχωρήσουν. Την τρίτη φορά έφερε το όνομα Πέτρος Δέδες ζωέμπορος, σταλμένος από το «Μακεδονικό Κομιτάτο» της Αθήνας και ήταν γνωστός σ' αυτό με το ψευδόνυμο και καπετάν Μίκης Ζέζας. Περνάει τα σύνορα από τη μεριά της Κοζάνης με σώμα 35 ανδρών. Τη νύχτα της 27ης πρός 28ης Αυγούστου του 1904 αυτός και οι άνδρες του πέρασαν την ελληνοτουρκική

μεθόριο.

Διοικούσε το σώμα του, όμως ουσιαστικά ήταν αρχηγός όλων των αντάρτικων ομάδων που δρούσαν στις περιφέρειες του Μοναστηριού και της Καστοριάς-Φλώρινας.

Στη γυναίκα του Ναταλία Δραγούμη και στα δύο του παιδιά έγραψε μόλις πέρασε τα σύνορα, «...αναλαμβάνω αυτόν τον αγώνα με όλη μου τη ψυχή και την ιδέα οτι είμαι υποχρεωμένος να την αναλάβω. Είχα και έχω ακράδαντον την πεποίθηση, ότι δυνάμεθα να εργασθώμεν εν Μακεδονία και να σώσωμεν πολλά. Έχω την πεποίθησην τούτην, έχω και υπέρτατον καθήκον να θυσιάσω το πάν...».

Οι δυσκολίες ήταν πολλές, γιατί ούτε δοκιμασμένους οδηγούς είχαν, ούτε εύκολα μπορούσαν να τροφοδοτηθούν. Ο καιρός ήταν σοβαρό και δύσκολο εμπόδιο. Ο αγώνας του τερματίστηκε στις 13 Οκτωβρίου του 1904, ημέρα Τετάρτη στο χωριό Σιάτιστα Κοζάνης, όπου το σώμα του ζήτησε καταφύγιο ύστερα από πολλές περιλανήσεις στο Βίτσι. Μια συμμορία όμως κομιταζήδων (αντάρτες Βούλγαροι) του Μήτρου Βλάχου τον πρόδωσε στις Τουρκικές στρατιωτικές αρχές και ένα Τουρκικό απόσπασμα κύκλωσε σύντομα το χωριό και το σπίτι όπου βρισκόνταν και ο ίδιος. Ήγινε σύντομη ανταλλαγή πυρών και κάποια σφαίρα του βρήκε στη μέση και πέθανε έπειτα από μισή ώρα.

Για να μη πέσει η σωρός του Παύλου Μελά στα χέρια των Τούρκων, ένα από τα πρωτοπαλίκαρα του έκοψε με το σπαθί του το κεφάλι του, έθαψε το ακέφαλο σώμα σ' ένα πρόχειρο τάφο και περνώντας μέσα από τις γραμμές του Τουρκικού αποσπάσματος, έφτασε στο Ζέλοβο κι έθαψε τη κεφαλή σ' ένα σπίτι στην άκρη στο χωριό. Το ακέφαλο σώμα του Παύλου Μελά βρήκαν οι Τούρκοι και μετέφεραν στη Καστοριά. Έκει μεταφέρθηκε αργότερα και η κεφαλή του και μαζί τάφηκαν στο Πισοδέρι Καστοριάς σε αφανή τάφο κάτω από την Αγία Τράπεζα.

Ο Παύλος Μελάς άφησε στα 34 χρόνια του την τελευταία του πνοή στο χωριό της Δυτ. Μακεδονίας που σήμερα, πρός τιμήν του, ονομάζεται Μελάζκι έγινε ήρωας και σύμβολο του Μακεδονικού αγώνα.

Ο θάνατός του συγκλόνισε την Ελλάδα και έγινε αφορμή να ενταθεί ο αγώνας στη Μακεδονία μας. Το όνομά του έγινε σύνθημα ξεσηκωμού. Ο αγώνας για την απελευθέρωσή της οργανώθηκε, απλώθηκε, γιγαντώθηκε για να καταλήξει στους νικηφόρους πολέμους του 1912-1913.

Η δημοτική μας μούσα τραγούδησε και τραγουδάει γι' αυτόν, το παρακάτω ανέκδοτο τραγούδι-μοιρολόϊ-που λέγεται στα μέρη μας, στα πανηγύρια, στους γάμους, στις χαρές, στα τραπέζωματα.

Σαν τέτοια ώρα στο βουνό,
ο Παύλος λαβωμένος,
και στο νερό τ' αυλακιού,
ήταν ξαπλωμένος.

Δεν κλαίω τη λαβωματιά,
δεν κλαίω και το βόλι,
μον' κλαίω που με άφησε
η συντροφιά μου όλη.

Επωδός

Μαλιχέρι-μαλιχέρι,
δεν σε χόρτασε το χέρι,
δε σε χόρτασε το χέρι,
μαλιχέρι-μαλιχέρι.

Ήταν Οκτώβρης δεκατρείς,
Τετάρτη φαρμακωμένη,
που πλάκωσε η Τουρκιά,

στις Σιάτιστας τα μέρη.
Με μπαμπισιά εφάγανε
τον Καπετάν Μελά εφέντη,
τα παλικάρια του σκόρπισαν
σαν λύκοι αγριεμένοι.

Επωδός...

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ «ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ» (3η συνέχεια απο προηγούμενα - τελευταία)

Επιμ. Πασχάλη Τριανταφύλλου

12 - Ιερά Μονή Φιλοθέου

(τηλ. 23770/23674-79 απόσταση
από Καρυές 12,5 χλμ, 2.30' ώρες πεζή
περίπου)

Η Ιερά Μονή Φιλοθέου βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Αγίου Όρους σε υψόμετρο 533 μέτρα. Το όνομα της Μονής οφείλεται σε κάποιο Μοναχό Φιλόθεο, που μόνασε εδώ κάπου μεταξύ 870 και 972. Τρείς άλλοι μοναχοί αναφέρονται το 1046: Αρσένιος, Φιλόθεος και Διονύσιος και αργό-

τερα ο Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081), που ανακαίνισε την Μονή, αφιερώνοντάς της πολλά κειμήλια μεταξύ των οποίων και τμήμα Τιμίου Ξύλου. Από το 1758 έως 1760 μόνασε ο εθνεγέρτης Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ως μαθητής του Παναγιώτη Παλαμά στην Αθωνιάδα Σχολή.

Ο Καθολικός Ναός της Μονής, τιμάται στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, έχει την εικόνα «Γλυκοφιλούσα» που κατά την παράδοση ζωγράφισε ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Κατά τα χρόνια της

εικονομαχίας, η εικόνα φύγηκε στη θάλασσα από την ευσεβή σύζυγο του πατρικίου Συμεών, Βικτώρια, για να τη σώσει από τα βέβηλα χέρια των εικονομάχων. Με θαυματουργικό τρόπο έφθασε στο λιμάνι της Μονής Φιλοθεού όπως ακριβώς και η εικόνα της «Πορταΐτισσας» στη Μονή Ιβήρων.

Μεταξύ των κειμηλίων της Ιεράς Μονής συγκαταλέγονται: Το δεξί χέρι του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου που φέρεται να ευλογεί και διατηρείται τόσο το δέρμα όσο και τα νεύρα, τμήμα του ποδιού του Αγίου Παντελεήμονα, μέρος των λειψάνων της Αγίας Μαρίνας, μύρον του Αγίου Δημητρίου κ.α.

Η βιβλιοθήκη περιέχει 250 χειρόγραφους κώδικες, από τους οποίους 54 σε περγαμηνή, 2 περγαμηνά ειλητάρια, που περιέχουν τη Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και πολλά έντυπα.

13 - Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας

(τηλ. 23770/23254 απόσταση
από Δάφνη 10 χλμ,
2 ώρες πεζή περίπου)

Η Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας βρίσκεται πάνω σε απόκρημνο βράχο ύψους 230 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας στη Ν.Δ. πλευρά του Αγίου Όρους. Κτίστηκε στα μέσα του 14^{ου} αιώνα από τον Όσιο Σίμωνα. Σύμφωνα με την παράδοση, η Μονή κτίστηκε κατόπιν οράματος του Οσίου Σίμωνος, το οποίο υπεδείκνυε σ' αυτόν την ακριβή θέση που έπρεπε να χτιστεί. Οι κτίστες όμως που ανέλαβαν είχαν απελπιστεί από το βάθος του γκρεμού, και θεωρώντας τις προσπάθειές τους απέλπιδες, θέλησαν ν' αποχωρήσουν. Ο Όσιος Σίμων τότε έδωσε εντολή στον

υποτακτικό του Ησαΐα να τους κεράσει προινού. Ο υποτακτικός Ησαΐας μαζί με τον δίσκο, τα ποτήρια και τη κανάτα με το κρασί έπεσαν στο βάραθρο και δεν έπεθαν απολύτως τίποτε, ούτε και το κρασί να χυθεί από την κανάτα. Οι κτίστες βλέποντας αυτό το θαύμα, αναθάρρησαν, αποπεράτωσαν το λαμπρό αυτό οικοδόμημα και μάλιστα έγιναν μοναχοί και ασκήτευσαν στη Μονή αυτή για όλη τους την υπόλοιπη ζωή.

Η Μονή στο παρελθόν έχει καταστραφεί πολλές φορές από πυρκαγιές. Σήμερα όμως έχει ανακαίνισθεί πλήρως και αποτελεί καύχημα της Ορθοδοξίας μας. Ο επισκέπτης-προσκυνητής έχει πολλά να οφειληθεί και να θαυμάσει από την επίσκεψή του στην Ιερά αυτή Μονή.

Ο Καθολικός Ναός τιμάται στην μνήμη της Γέννησης του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, έχει παρεκκλήσια μέσα στον περίβολο και 4 εκτός.

14 - Ιερά Μονή Αγίου Παύλου

(τηλ. 23770/23208 απόσταση
από Δάφνη με πλοίο 30',
πεζή 4 ώρες περίπου)

Η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου σε απόσταση 20' λεπτά από τη θάλασσα, βρίσκεται στη νότια πλευρά του Αγίου Όρους. Ιδρύθηκε κατά την παράδοση, τον 8^ο αιώνα από τον Ηγούμενο Παύλο Ξηροποταμίτη. Τον 14^ο αιώνα καταστράφηκε πιθανόν από τους Καταλανούς. Ο Δεπότης της Σεβίας Γεώργιος Βράγκοβιτς την ανακαίνισε και έκτισε το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου. Αργότερα η θυγατέρα του Μάρω, σύζυγος του Μουράτ Α' και μητέρα του

Μωάμεθ Α' του Πορθητή, διαπλέοντας τις ακτές του Αγίου Όρους, θυμήθηκε πως ο πατέρας της ήταν δορητής της Μονής και κτήτορας του παρεκκλησιού του Αγίου Γεωργίου και θέλησε να δωρήσει στη Μονή Τίμια Δώρα, που είχε στην κατοχή της, χρυσό λίβανο και σμύρνα, τα οποία και παρέδωσε στους πρεσβύτερους της Μονής. Στη θέση εκείνη ιδρύθηκε το 1470 το «Προσκύνημα του Αγίου Παύλου» εν είδει αφίδας και πύλης.

Ο Καθολικός Ναός της Μονής τιμάται στ' όνομα της Υπαπαντής (2 Φεβρουαρίου), έχει ακόμη γύρω στα 10 παρεκκλήσια. Μεταξύ των κειμηλίων συγκαταλέγονται η εικόνα της Θεοτόκου, που την εποχή των εικονομάχων φίχτηκε στην πυρά αλλά δεν κάηκε, δώρο της Αυτοκράτειρας Θεοδώρας. Το αριστερό πόδι του Αγίου Γεωργίου του Θεολόγου και του Αγίου Καλλίνικου. Μέρος των λειψάνων του Αγίου Βασιλείου, του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, του Αγίου Παντελεήμονος κ.α.

Η βιβλιοθήκη της Μονής περιέχει 250 χειρόγραφα, από τα οποία 5 σε περγαμηνή και 4000 έντυπα.

15 - Ιερά Μονή Σταυρονικήτα

(τηλ. 23770/23255 απόσταση
από Καρυές 5 χλμ,
πεζή 1 ώρα περίπου)

Η Ιερά Μονή Σταυρονικήτα είναι προσπελάσιμη, τόσο με πλοίο όσο και οδικώς από Καρυές. Βρίσκεται στα ανατολικά παράλια του Αγίου Όρους, ανάμεσα από τις Ιερές Μονές Ιβήρων και Παντοκράτορος, πάνω σε βράχο. Ιδρύθηκε τον 10^ο αιώνα και το 1541 ανακαινίστηκε από τον Πατριάρχη

Ιερεμία τον Α' (1537-1545), που ανακύρωξε τον Ναό της «Σταυροπηγιακό» στ' όνομα του Αγίου Νικολάου. Το 1607 κάηκε και πάλι, αλλά ανοικοδομήθηκε γρήγορα με την φροντίδα των Μοναχών.

Ο Καθολικός Ναός βρίσκεται μέσα σε μικρή αυλή. Στον δεξιό κίονα υπάρχει ψηφιδωτή εικόνα του Αγίου Νικολάου που ανέσυραν τυχαία οι ψαράδες με τα δίχτυα τους. Σύμφωνα με την παράδοση υπήρχε και ένα στρείδι στο μέτωπο του Αγίου-που αργότερα αφαιρέθηκε γι' αυτό και η εικόνα ονομάτηκε Αγίου Νικολάου του Στρειδά.

Μεταξύ των κειμηλίων είναι τμήμα της κάτω σιαγόνας του Τιμίου Προδρόμου, Μύρο του Αγίου Νικολάου του Θαυματουργού, μέρος από το αριστερό χέρι της Αγίας Θεοπρομήτορος Άννης, τμήμα του ενός χεριού του πρωτομάρτυρα Αγίου Στεφάνου κ.α. Η Μονή έχει μέσα στον περίβολό της 4 παρεκκλήσια και έξω από αυτόν 2.

Στην Τράπεζα σε τοιχογραφία σώζεται οπερίφημος Μυστικός Δείπνος. Η βιβλιοθήκη της Μονής περιέχει 58 περγαμηνούς κώδικες, 2 βομβύχινους (μεταξωτούς), 109 χάρτινους, 3 περγαμηνά ειλητάρια και αρκετά έντυπα.

16 - Ιερά Μονή Ξενοφώντος

(τηλ. 23770/23249 απόσταση
από την Δάφνη με πλοίο της
γραμμής, 20' περίπου)

Η Ιερά Μονή Ξενοφώντος βρίσκεται κοντά στην θάλασσα, στη δυτική πλευρά του Αγίου Όρους. Σύμφωνα με την παράδοση ιδρύθηκε τον 10^ο αιώνα από τον Όσιο Ξενοφώντα τον Συγκλιτικό. Το 1808 μόνασε σε αυτήν ο Φιλόθεος, πρώην επίσκοπος Σαμακοβίας, Ολέ-

σβιος, καθώς και οι Αρχιμανδρίτες Παΐσιος και Ζαχαρίας, που με δικές του συνδρομές έκτισαν τον Καθολικό Ναό της Μονής που τιμάται στ' όνομα του Αγίου Γεωργίου.

Μεταξύ των κειμηλίων είναι η εικόνα της Μεταμορφώσεως φτιαγμένη από κηρουμαστίχα, δύο ψηφιδωτές εικόνες των Αγίων Γεωργίου και Δημητρίου και οι θαυματουργές εικόνες του Αγίου Γεωργίου και της Θεοτόκου, της επονομαζόμενης «Οδηγήτριας», Τίμιο Ξύλο, μέρος των λειψάνων του Αγίου Γεωργίου, της Αγίας Μαρίνας, του Αγίου Στεφάνου, των Αγίων Αποστόλων Βαρνάβα και Φιλίππου κ.α.

Η βιβλιοθήκη της Μονής περιέχει 300 χειρόγραφα από τα οποία 8 σε περγαμηνή, 2 ειλητάρια περγαμηνά και 3500 έντυπα.

Η Ιερά Ελληνική Σκητή της Μονής Ξενοφώντος

Βρίσκεται Β.Α. της Μονής Ξενοφώντος σε απόσταση 1 ώρας πεζή περίπου. Ιδρύθηκε το 1766 από τον Ιερομόναχο Συλβέστρο και από τους γέροντες Εφραίμ και Αγάπιο. Ο Κυριακός Ναός της είναι αφιερωμένος στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Οι εικόνες των Αγίων Γεωργίου και Δημητρίου έγιναν το 1577 από τους Κωνσταντίνο και Αθανάσιο από την πόλη της Κορυτσάς. Φυλάσσονται λείψανα των Αγίων Αμβροσίου, Μαρίνας, Μοδέστου, Κυπριανού, Κοσμά κ.α.

17 - Ιερά Μονή Παντελεήμονος
(τηλ. 23770/23201 απόσταση
από Δάφνη με το πλοίο της
γραμμής, 15' περίπου)

Στην δυτική πλευρά του Αγίου Όρους, κοντά στη θάλασσα βρίσκεται η Ιερά Μονή Παντελεήμονος. Από μακριά δίνει την εντύπωση μικρής πολιτείας λόγω του πλήθους των οικοδομημάτων της. Τον 18^ο αιώνα οι Έλληνες Μοναχοί έβαλαν τα θεμέλια για την ανέγερση της σημερινής Μονής, οπότε ο Πατριάρχης Καλλίνικος ο Ε΄, το 1806, άρισε η Μονή να ονομάζεται «Αυθεντικό Κοινόβιο Καλλιμάχηδων» και όχι «Ωώσικο». Το 1840 συνέρευσαν στη Μονή τόσοι Ρώσοι μοναχοί, ώστε το 1875 εξέλεξαν, ως πλειοψηφούντες, τον πρώτο Ρώσο Ηγούμενο. Σήμερα έχει 60 μοναχούς από τους οποίους 5 Έλληνες.

Ο Καθολικός Ναός είναι αφιερωμένος στον Άγιο Παντελεήμονα. Εδώ οι ακολουθίες τελούνται στα Ελληνικά και στα Ρώσικα σύμφωνα με Πατριαρχικό σιγίλιο του 1875. Η Τράπεζα κτίστηκε το 1890 και είναι χωρητικότητος 1000 ατόμων. Πάνω από την είσοδο υπάρχει το καμπαναριό (1893) με την δεύτερη σε μέγεθος καμπάνα στον κόσμο, που την χτυπούν δύο μοναχοί. Έχει περιφέρεια 8,71μ. διάμετρο 2,71μ. και βέρος 13.000 κιλά. Υπάρχουν ακόμη άλλες 32 καμπάνες μικρότερες.

Η Μονή έχει 35 παρεκκλήσια, μερικά από τα οποία είναι μεγαλοπρεπείς Ναοί όπως ο Ναός της Αγίας Σκέπης, της Θεοτόκου, του Αλεξάνδρου Νέφσκη, του Αγίου Μητροφάνη κ.α.

Στην Μονή φυλάσσονται, ως κειμήλια, τμήμα λίθου από το Μνήμα του Κυρίου, η κάρα του Αγίου Παντελεήμονα, μέρος των λειψάνων των Αποστόλων Πέτρου, Ανδρέα, Ματθαίου, Λουκά, Φιλίππου, Θωμά, Βαρθολομαίου, Βαρνάβα κ.α. Φυλάσσονται επίσης χρυσοκέντητα άμφια, χρυσά και αργυ-

ρά λειτουργικά σκεύη, εικόνες με πολύτιμους λίθους, σταυροί κ.α.

Η βιβλιοθήκη περιέχει 93 περγαμηνούς Ελληνικούς κώδικες, 14 περγαμηνούς Σλάβικους, 801 χάρτινους Ελληνικούς, 157 χάρτινους Σλάβικους και πολλά έντυπα Ελληνικά και Σλάβικα.

18 - Ιερά Μονή Οσίου Γεωργορίου

(τηλ. 23770/23218 απόσταση από Δάφνη με το πλοίο της γραμμής, 15' περίπου)

Η Ιερά Μονή Οσίου Γεωργορίου βρίσκεται μεταξύ της Μονής Σίμωνος Πέτρας και Διονύσου, κοντά στη θάλασσα, σε υψόμετρο 20μ. πάνω σε βράχο στη Ν.Δ. πλευρά του Αγίου Όρους. Η Μονή είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου) φέρει, όμως, την προσωνυμία του ιδρυτή της Οσίου Γεωργορίου, τον οποίο πολλοί ταυτίζουν με τον Όσιο Γεωργόριο τον Σιναϊτη (1345). Πιο πάνω από την Μονή υπάρχει το «κάθισμα της Παναγίας» όπου ασκήτευσε ο Όσιος μέσα σε σπήλαιο. Αργότερα καταστράφηκε από πυρκαγιά, αλλά ανακαινίστηκε το 1761-1783 από τον μοναχό Ιωάκειμ τον Μακρυγένη (του οποίου η γενειάδα έφθανε μέχρι τα πόδια του, παρόλο που, προηγουμένως, ήταν σπανός). Κατά την Επανάσταση του 1821 οι Γεωργοριάτες Μοναχοί βοήθησαν στον Αγώνα προσφέροντας αντικείμενα μεγάλης αξίας.

Στον Καθολικό Ναό της Μονής υπάρχει παλιά εικόνα της Θεοτόκου της επονομαζόμενης «Παντάνασσα» με το Θείο Βρέφος στην αγκαλιά της, το οποίο, όμως, δεν ευλογεί αλλά προστάζει.

Μεταξύ των κειμηλίων συγκαταλέγονται το Τίμιο Ξύλο, το δεξί χέρι της Αγίας Αναστασίας, λείψανα των Αγίων Κοσμά και Δαμιανού, της Αγίας Φωτεινής, του Αγίου Διονυσίου του Αεροπαγίτη, του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου κ.α.

Η βιβλιοθήκη περιέχει 155 χειρόγραφους κώδικες και το αρχαιότερο έγγραφο της Μονής είναι ο Τουρκικός «Βακουφναμές» του 1568.

19 - Ιερά Μονή Κωνσταμονίτου

(Κασταμονίτου)

(τηλ. 23770/23278 απόσταση από Καρυές 15 χλμ πεζή 5 ώρες περίπου)

Η Ιερά Μονή Κωνσταμονίτου βρίσκεται στη δυτική πλευρά του Αγίου Όρους σε υψόμετρο 200μ. σε απόσταση 45' από την θάλασσα, σε γραφική καταπράσινη τοποθεσία.

Ιδρύθηκε κατά την παραδοση, από τον Κώνστα, γιό του Μεγάλου Κωνσταντίνου ή από κάποιον ασκητή που καταγόταν από την πόλη Κασταμώνα της Παφλαγονίας. Ιστορικά πάντως ιδρύθηκε τον 10^ο αιώνα. Καταστράφηκε από τους Καταλανούς και από πυρκαγιές κατά καιρούς και ανακαινίστηκε από διάφορους. Το 1819 η Βασιλική σύζυγος του Αλή Πασά, έκτισε εκ νέου την ανατολική πτέρυγα της Μονής. Το 1853 εμισχύθηκε οικονομικά με 80.000 γρόσια που έδωσαν ο Συμεών από τα Στάγια και ο γέροντας Ιωσήφ, που κατάφερε ύστερα από περιοδεία 7 χρόνων (1862-1869) στη Ρωσία να συγκεντρώσει χρήματα, να απαλλάξει την Μονή από τα χρέη της και να κτίσει νέο Ναό.

Ο Καθολικός Ναός της Μονής τιμά-

ται στο όνομα του Αγίου Στέφανου (27 Δεκεμβρίου).

Ματαξύ των κειμηλίων της Μονής συγκαταλέγονται: Η θαυματουργός εικόνα της «Οδηγήτριας» η θαυματουργός εικόνα της «Αντιφωνήτριας» και η Αγία εικόνα του Πρωτομάρτυρα Στεφάνου, αργυρόχρυσο Ευαγγέλιο, δώρο της Βασιλικής του Αλή Πασά των Ιωαννίνων το 1820, Τίμιο Ξύλο δεμένο με αργυρό Σταυρό, λείψανα του Αγίου Στεφάνου, του Αγίου Βασιλείου, του Μεγάλου Κωνσταντίνου κ.α. καθώς και τμήμα της χλαμύδας του Χριστού.

Η Μονή διαθέτει 4 παρεκκλήσια μέσα στον περίβολό της και 4 έξω από αυτόν.

Η βιβλιοθήκη περιέχει 14 περγαμηνούς κώδικες εκκλησιαστικής ύλης, 84 χάρτινους εκκλησιαστικής μουσικής, 110 χειρόγραφα και δύο ιστορημένα Ευαγγέλια του 11^{ου} αιώνα.

20 - Ιερά Μονή Εσφιγμένου

(τηλ. 23770/23282 απόσταση

από Καρυές 25 χλμ
πεζή 5 ώρες περίπου)

Η Ιερά Μονή Εσφιγμένου βρίσκεται στον μύχο γραφικού όρμου, στην ΒΑ πλευρά του Αγίου Όρους, περισφιγγόμενη από δύο βουνά, γεγονός στο οποίο οφείλει και την ονομασία «εσφιγμένο». Κατά την παράδοση η Μονή χτίστηκε από την Πουλχερία τον 5^ο αιώνα. Ιστορικά, όμως, φαίνεται να υπάρχει από τον 10^ο αιώνα. Λόγω της θέσεώς της υπέστη πάμπολλες επιθέσεις πειρατών, από τις οποίες αναφέρονται ιδιαίτερα εκείνες του 1533 και του 1634, κατά τις οποίες η Μονή λεηλατήθηκε ολοσχερώς. Το 1706 ο Μητροπολίτης Μελενίκου Γρηγόριος, έχοντας παραιτηθεί

από την Μητρόπολή του, εμόνασε εδώ και αργότερα αφού πήρε άδεια από τον Πατριάρχη Ιερεμία Γ', πραγματοποίησε έρανο, συγκέντρωσε μοναχούς και ανασύστησε την Μονή. Κατά την διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, έπαθε καταστροφές από τους Τούρκους.

Ο Καθολικός Ναός της Μονής τιμάται στ' όνομα της Αναλήψεως του Κυρίου. Ιδρύθηκε και αγιογραφήθηκε το 1806 και ανακαινίστηκε από τον Εθνομάρτυρα Γρηγόριο τον Ε', όταν είχε βραθεί εξόριστος στο Άγιο Όρος. Η Μονή έχει, ακόμη, 10 παρεκκλήσια μέσα και έξω από τον περίβολό της μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και ένα του Ρώσου Αντωνίου Πετσέρκη, που σκήτευσε στα όρια της Μονής κατά τον 11^ο αιώνα.

Μεταξύ των κειμηλίων της Μονής συγκαταλέγονται: Τεμάχιο Τιμίου Ξύλου, το αριστερό χέρι της Αγίας Μαρίνας και του Αποστόλου Αλφαίου, τεμάχιο από τα λείψανα του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, ένας Σταυρός, δώρο της Βασίλισσας Πουλχερίας και μια ψηφιδωτή εικόνα του 3^{ου} αιώνα.

Η βιβλιοθήκη της Μονής περιέχει 75 κώδικες σε περγαμηνή, 245 κώδικες χάρτινους και περίπου 2000 έντυπα. Μεταξύ των περγαμηνών υπάρχει κώδικας με τον αριθμό 27, που αποτελείται από 175 φύλλα και περιέχει Ευαγγέλιο του 14^{ου} αιώνα. Εδώ φυλάσσεται και τμήμα της χρυσούφαντης σκηνής του Μεγάλου Ναπολέωντα που αφιερώθηκε στην Μονή από τον Πατριάρχη Ρωσίας Νικόλαο και που χρησιμεύει ως πύλη του Ναού κατά τις μεγάλες γιορτές.

Σαν επίλογος

Μεταξύ των άλλων περιήλθε στα χέρια μου ένα βιβλίο της Ιεράς Μονής Καρακάλου του Αγίου Όρους με τον τίτλο «Η ΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ» που εκτός των άλλων έχει και την πιο κάτω θαυμάσια περικοπή: «...Διάβαζα, είπε ο γέροντας, ένα πατερικό βιβλίο και η ψυχή μου είχε θερμανθεί από τα νοήματα του βιβλίου εκείνου και άφισε μέσα μου να λειτουργεί η νοερά προσευχή. Επειδή όμως κουράστηκε το σώμα μου έγειρα λίγο να ξεκουραστώ. Με κατέλαβε έπειτα χωρίς να το καταλάβω, ένας ελεφρός ύπνος. Μετά ο νούς μου αρπάχτηκε στον Ουρανό και βρέθηκα σε έκσταση, πέρασα πάνω απ' όλα τα Μοναστήρια του Αγίου Όρους και μετά ανέβηκα πιο ψηλά. Βρέθηκα σ' έναν υπέροχο τόπο, όπου βασίλευε η ειρήνη. Ενώ έμεινα γοητευμένος από τον θαυμάσιον αυτόν τόπο, συνεχίζει ο γέροντας, παιρνούν από μπροστά μου δύο Άγγελοι, οι οποίοι φορούσαν μία θαυμάσια και υπέροχη ενδυμασία και έλαμπαν από Θείο Φώς. Τους χαιρετούσα με πολύ θαυμασμό και αγάπη, προσπάθησα τότε να τους φωτογραφίσω νομίζοντας πως έχω μαζί μου φωτογραφική μηχανή. Πρόσεξαν την κίνησή μου οι Άγγελοι και μου λέει ο ένας από τους δύο: Εμάς δεν μπορούν να μας φωτογραφίσουν αυτά τα μηχανήματα.

Δεν μπόρεσα άλλο να κρατήσω τον θαυμασμό μου και τους ωριώ:

...Άγγελοι μου σας παρακαλώ, πέστε μου, τι όμορφη είναι αυτή η φορεσιά που φοράτε; Και μου απαντούν:

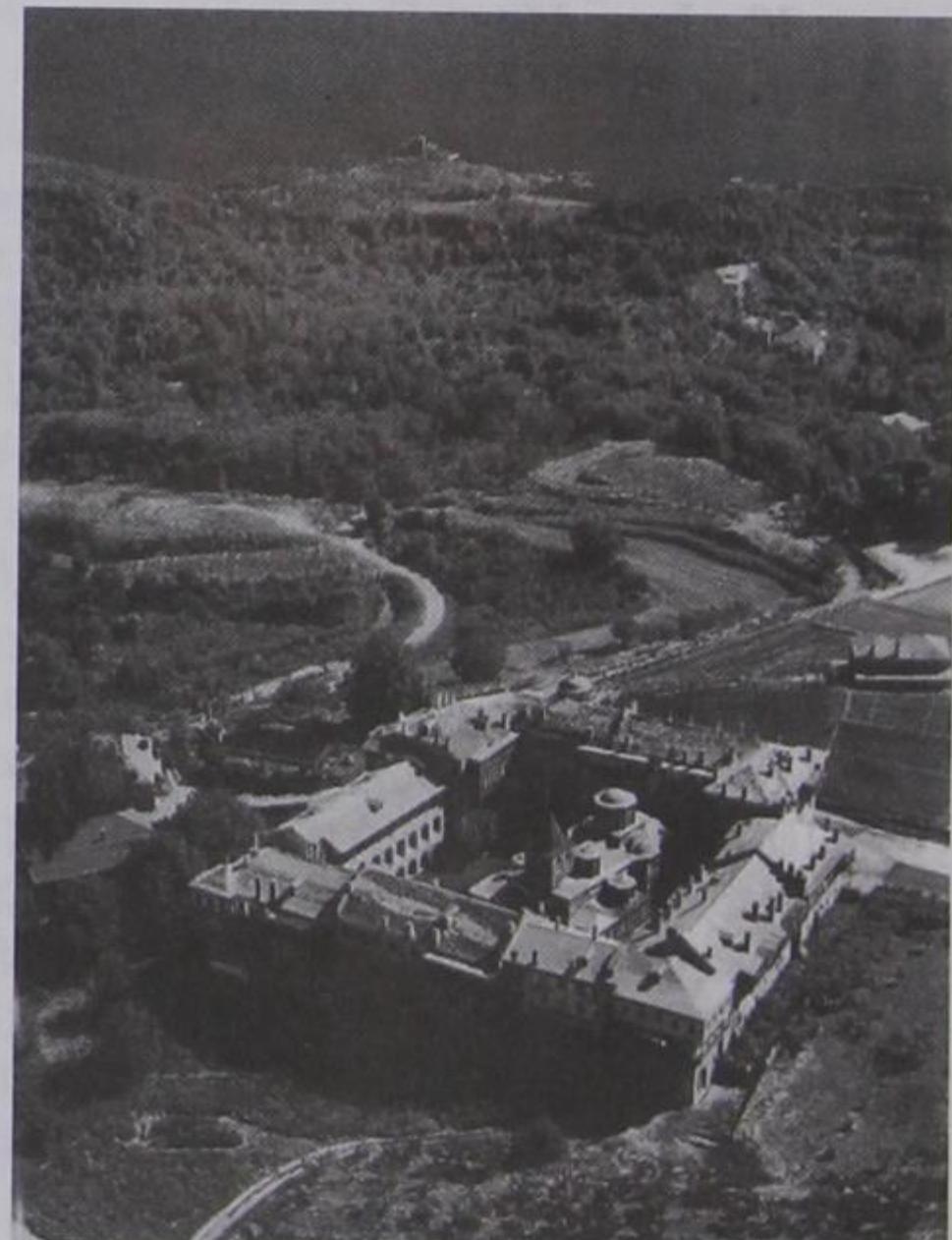
...Γιατί σου φαίνεται παράξενο; Τέτοια θα γίνει και η δική σας φορεσιά. Καλά πήγαινε τώρα να προσκυνήσεις την

Παναγία.

Μετά από το όραμα αυτό πολύ συγκινημένος ο γέροντας είπε: Ότι ήρθα πάλι στον εαυτό μου και είδα ότι είχα για μαξιλάρι το βιβλίο αυτό που διάβαζα. Δόξαζα έπειτα συνέχεια τον Άγιο Θεό και Πατέρα μας για την άπειρη αγάπη και τιμή που δείχνει στα πλάσματά Του...

Πιστέυω ακράδαντα, ότι ανάλογα είναι τα συναισθήματα και οι εντυπώσεις όλων των επισκεπτών-προσκυνητών του Αγίου Όρους «Περιβόλι της Παναγίας μας». Η πρώτη επίσκεψη ποτέ δεν είναι αρκετή, ακολουθεί η δεύτερη, η τρίτη και πάντα επιζητάς να προγραμματίζεις την επόμενη που σίγουρα θα είναι καλύτερη και πιο πλούσια σε πολύτιμες εμπειρίες και κυρίως σε «άγγιγμα Ψυχής».

ΤΕΛΟΣ

I.M. ΦΙΛΟΘΕΟΥ

11 Δεκεμβρίου, η ημέρα του παιδιού

Γράφει η Κατερίνα Δ. Σαμαρά
Φιλόλογος Παν. Αθηνών

Για όσους δεν το γνωρίζουν, η 11 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου έχει καθιερωθεί από την UNICEF, ως ημέρα γιορτής του ΠΑΙΔΙΟΥ και τα γενέθλια της UNICEF, οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά όλου του κόσμου.

Στα πλαίσια λοιπόν τού εορτασμού και φέτος της γιορτής του παιδιού και μέσα στα πλαίσια ευαισθητοποίησης τόσο των παιδιών, όσο και των γονέων τους μέσα στον συνεχή αναπτυσσόμενο κόσμο, γράφονται αυτές οι λίγες σειρές σχετικά με το θέμα της ειρήνης και την ειρηνική επίλυσης διαφορών μεταξύ των ανθρώπων.

● Διαμάχη και επίλυσή της

Στην δεκαετία του 1980, μια δεκαετία πολύ σημαδεμένη από τη σκληρή ένταση ανάμεσα στις τότε δύο υπερδυνάμεις (Αμερική-Ρωσία) και από το φόβο μιας παγκόσμιας πυρηνικής αναμέτρησης, ορισμένοι εκπαιδευτικοί άρχισαν να αναρωτιούνται τι γνωρίζαν τα παιδιά για την ειρήνη και τον πόλεμο. Σχετικές έρευνες που έγιναν σε διάφορες χώρες, απέδειξαν ότι τα παιδιά αντιλαμβάνονται ευκολότερα την έννοια του πολέμου, της βιαιότητας

που είναι συνεπακόλουθο, πολλές φορές την αντιμετωπίζουν σαν μια έκφραση δύναμης και σαν περιπέτεια.

Αντίθετα, η ειρήνη αντιμετωπίζεται από τα παιδιά σαν κάτι λιγότερο συναρπαστικό από τον πόλεμο, χωρίς στην ΟΥΣΙΑ να γνωρίζουν μέσα από ποιές διαδικασίες επιτυγχάνεται η ειρήνη και επιλύονται οι μικρές ή μεγάλες διαφορές.

Η δεκαετία του 1990, με τις τόσο γοργές πολιτικές και οικονομικές αλλαγές, σε ολόκληρο τον κόσμο, μας έδωσαν την ελπίδα ότι η απειλή ενός πυρηνικού πολέμου έχει ξεπεραστεί. Παρόλα αυτά όμως οι συγκρούσεις και μάλιστα οι βίαιες όπως αυτή η πρόσφατη στο ΙΠΑΚ, επιμένουν.

Συγκρούσεις που γίνονται για εθνικές και θρησκευτικές διαφορές, για πολιτικές ιδεολογίες, για αδικία και ανισότητα, για πηγές ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ. Τα Μ.Μ.Ε. φέρνουν τις συγκρούσεις αυτές καθημερινά μέσα στα σπίτια μας και έτσι τα παιδιά γνωρίζουν από «πρώτο χέρι», τη σύγκρουση μέσα από το στενότερο κύκλο τους και τις διαμάχες τους με τους φίλους, την οικογένεια. Αν και οι συγκρούσεις αυτές σπάνια είναι βίαιες, απαιτούν όμως από τα παι-

διά την ικανότητα να απαντούν, να επικοινωνούν, να επιλέγουν, να δρούν και να λύνουν προβλήματα.

Συνεπώς, καταλήγουμε, πως τα παιδιά πρέπει και επιβάλλεται να γνωρίζουν πως και τι προκαλεί την σύγκρουση, πως μπορεί αυτή να επιλυθεί ειδηνικά, πως επιτυγχάνεται η ορθή και σωστή στάση απέναντι στην δικαιοσύνη, την ανισότητα, την αδικία και προπαντώς την μη άσκηση βίας. Έτσι μέσα από τη σωστή εκπαιδευτική προσέγγιση τα παιδιά μας θα αποκτήσουν γνώσεις φιλειδηνικής στάσης, ικανότητες και πρακτικές στάσεις που θα τα ενθαρρύνουν να δρούν ειδηνικά και να μετασχηματίσουν ΘΕΤΙΚΑ την κοινωνία που ζούν.

Οι γενικοί στόχοι είναι:

α) Γνώση:

- Γνώση των διάφορων μορφών συγκρούσεων, π.χ. για υλικά κέρδη, για ιδέες και πιθανή έκβασή τους.
- Κατανόηση του γεγονότος ότι μια σύγκρουση μπορεί να έχει πολλές πιθανές λύσεις, από τις οποίες όμως η βία EINAI MONO MIA.
- Γνώση του ότι υπάρχουν πολλές τεχνικές επίλυσης των συγκρούσεων, π.χ μεσολάβηση, διαιτησία, διαπραγματεύσεις κ.τ.λ.
- Κατανόηση του γεγονότος ότι η ειρήνη εκδηλώνεται με πολλούς και διάφορους τρόπους, π.χ. με την

απουσία δομών που προκαλούν σύγκρουση, π.χ. αδικία, ανισότητα, φτώχεια, καταπίεση όπως επίσης και με την απουσία ΈΝΟΠΛΗΣ ΣΥΡΡΑΞΗΣ.

β) Ικανότητες:

- Οικειότητα με την επίλυση των συγκρούσεων ειδηνικά, π.χ. παραγοντας εναλλακτικές λύσεις, δουλεύοντας σε συνεργασία με άλλους.
- Ικανότητα να γίνει κατανοητό πως όλα τα παραπάνω μπορούν να εφαρμοστούν στην προσωπική ζωή του καθενός και σε γενική κλίμακα.

γ) Στάσεις:

- Δέσμευση για ειρήνη, σε όλες τις εκδηλώσεις της.
- Προθυμία για ανάληψη δράσης για χάρη της ειρήνης.
- Αντίληψη του γεγονότος ότι η σύγκρουση μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες για μια δημιουργική ανάπτυξη και θετικές αλλαγές.

δ) Σκοπός:

Να ενθαρρύνουμε τα παιδιά μας να σκεφτούν ορισμός της ειρήνης και της διαμάχης, όπως επίσης και να κατανοήσουν ότι η διαμάχη μπορεί να πάρει πάρα πολλές μορφές που είναι πιθανόν να είναι λιγότερο εμφανείς από την φυσική βία.

Οι Έλληνες «σταματούν» στα δύο παιδιά

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚ.Κ.Ε) έχει πραγματοποιήσει μια δημογραφική έρευνα για τη γονιμότητα και την οικογένεια στην Ελλάδα. Η έρευνα αυτή απέδειξε ότι μπορεί αρχικά η γονιμότητα αυτή στην Ελλάδα να μην επηρεάστηκε από το baby-boom (έκρηξη γονιμότητας) κατά τη μεταπολεμική περίοδο, αλλά σήμερα αποτελεί έναν σύγχρονο εφιάλτη για τη χώρα μας. Οι προτιμήσεις αναφορικά με το επιθυμητό μέγεθος της οικογένειας δείχνουν περίτερα, ότι το πρότυπο των δύο παιδιών εξακολουθεί να είναι το κυρίαρχο.

Μεταξύ των συντελεσμένων διαχρονικών μεταβολών της οικογένειας είναι η αύξηση της μέσης ηλικίας πρώτου γάμου για τις γυναίκες και της ηλικίας γέννησης του πρώτου τους παιδιού. Η παρατεταμένη εκπαίδευση, που δεν συνδιάζεται με σχηματισμό οικογένειας, η αυξημένη, κυρίως των γυναικών, ανεργία και ιδιαίτερα η ανεργία μεγάλης διάρκειας, πάλι μεταξύ των γυναικών, οι δυσκολίες στη στέγαση και η καθυστερημένη αναχώρηση (απογάλακτωμα) των ανδρών από το πατρικό σπίτι (βλέπε Κιρασοβιτόπουλα), εξηγούν σ' ενα βαθμό τις αλλαγές στο σχηματισμό της οικο-

γένειας.

Ο γάμος είναι η συνηθέστερη μορφή συμβίωσης στην Ελλάδα και η οικογενειακή ζωή εκτιμάται ως εξαιρετικά σημαντική από ψηλά ποσοστά ερωτευμένων. Η συμβίωση, παρά το γεγονός ότι έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, εξακολουθεί να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, εν συγκρίσει με άλλες προηγμένες χώρες, ενώ η πλειοψηφία των συμβιώσεων μετατρέπεται σύντομα σε γάμο.

Όσων αφορά στη φύλαξη των παιδιών, στη χώρα μας παρέχονται ελάχιστες διευκολύνσεις για τα πολύ μικρά παιδιά ενώ υπάρχουν μάλλον αρκετές παροχές για τα μεγαλύτερα παιδιά. Πάντως, αν οι οικογενειακοί δεσμοί, μακροπρόθεσμα, εξασθενίσουν, οι συνέπειες που θα προκύψουν για ολόκληρη την κοινωνία θα είναι εξαιρετικά σοβαρές.

Όσον αφορά στη μείωση της γονιμότητας, μέτρα για την συμφιλίωση της εργασιακής και οικογενειακής ζωής και διάφορα κοινωνικο-οικονομικά μέτρα που υποστηρίζουν την οικογένεια, θα μπορούσαν να συβάλουν αποφασιστικά στο να αποκτήσουν τα ζευγάρια τον επιθυμητό αριθμό παιδιών.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι αναγνώστες του περιοδικού μας, συνεχίζουμε να δημοσιεύουμε εργασίες ιατρικές του αγαπητού μας φίλου και συντιπίτη από Ασημοχώρι Κόνιτσας, Ιατρού Κώστα Νούτση, που συνάμα είναι και Α' αντιπρόεδρος στο Δ.Σ. της Ομοσπονδίας μας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας.

**α) Ξανάνιωμα
(ανανέωση Rejuvenation)
του δέρματος της ράχεως
των χειρών με κρυοθεραπεία
(Cryosurgery).**

Τα χέρια αποτελούν τον καθρέπτη για την ηλικία μας, πιο πολύ και από το πρόσωπο. Ίσως επειδή φροντίζουμε με επιμέλεια το πρόσωπο και λιγότερο τα χέρια.

Η φροντίδα των χειρών θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε ολοκληρωμένο αντι-γηραντικό πρόγραμμα ανανέσεως του δέρματος.

Κατά την έξοδο στο ύπαιθρο θα πρέπει να χρησιμοποιούμε αντιηλιακές κρέμες όχι μόνο στο πρόσωπο, αλλά και στα χέρια. Κρέμες με οξέα φρούτων (α-υδροξυ-οξέα, AHA), κρέμες με βιταμίνη C και αντιοξειδωτικές κρέμες, σε συνδιασμό με χημικά peels και microdermabrasion μειώνουν τις λεπτές ρυτίδες, αυξάνουν την ελεστικότητα και ελαττώνουν την τραχύτητα του δέρματος

της ράχεως των χειρών, που προκαλούνται από την φωτογήρανση.

Μακρότερης διάρκειας ξανάνιωμα του δέρματος της ράχεως των χειρών επιτυγχάνεται με lasers για την εξάλειψη των εφηλίδων και λιποπρόσθεση για να βελτιώσουμε την απώλεια λίπους με την πάροδο της ηλικίας. Πολλά άτομα έχουν στη ράχη των χειρών όχι μόνο εφηλίδες αλλά και σμηγματορροϊκές υπερκερατώσεις καθιστώντας ατελή την ανανέωση του δέρματος, παρά το υψηλό κόστος.

Στο ξανάνιωμα του δέρματος των χειρών η κρυοθεραπεία με υγρό άζωτο προσφέρει περισσότερο ικανοποιητικά και με μακρά διάρκεια αποτελέσματα.

Χρησιμοποιούμε με μεγάλη επιτυχία ήπια κρυοθεραπεία βραχείας διάρκειας (μερικών δευτερολέπτων) σε συνεδρίες ανά 6 εβδομάδες. Συνήθως γίνεται ένας κύκλος ψύξης-απόψυξης και η κρυοθεραπεία φθάνει μέχρι την περιφέρεια των βλαβών. Μεγάλου πάχους σμηγματορροϊκές υπερκερατώσεις απαιτούν κρυοθεραπεία με 3-4 κύκλους ψύξης-απόψυξης ανά συνεδρία, ενώ οι εφηλίδες απιτούν μόνο ένα κύκλο.

Μετά την κρυοθεραπεία δημιουργείται κοκκινίλα (ερύθημα) που εξελίσσεται σε φυσαλίδα και ακολούθως σε εφεκίδα (κρούστα, κακάδι), που πέφτει από μόνη της σε 10-14

ημέρες.

Οι ασθενείς μετά την κρυοθεραπεία μπορούν να πλένουν τα χέρια τους με σκέτο νερό της βρύσης και να τα στεγνώνουν απαλά, χωρίς να είναι απαραίτητη η χρήση αντιβιοτικών και φαρμακευτικών σαπουνιών. Συνιστάται στους ασθενείς η επάλειψη των βλαβών με κρέμα ήπιου κορτικοειδούς Lomesone cream, Synalar Simple cream για 2 εβδομάδες. Η κρέμα αυτή ελαττώνει την μεταφλεγμονώδη υπέρχρωση. Ένα μήνα μετά την κρυοθεραπεία ουσιαστικά όλες οι εφηλίδες και οι μικρού πάχους σμηγματορροϊκές υπερχρεοτάσεις έχουν εξαφανισθεί και παρατηρείται μόνο ένα ελαφρό ερύθημα.

Η θεραπεία αυτή είναι καλώς ανεκτή από τους ασθενείς, προκαλεί ελάχιστο πόνο και απαιτεί μικρή φροντίδα μετά την κρυοθεραπεία. Η ικανοποίηση των ασθενών μετά την κρυοθεραπεία είναι εξ' ίσου καλή όπως και μετά τη θεραπεία με Laser.

β) Οξυτενή Κονδυλώματα **(Venereal Warts,** **Condylomata acuminata)**

Είναι το συχνότερο σεξουαλικώς μεταδιδόμενο νόσημα. Τα οξυτενή κονδυλώματα οφείλονται στους ιούς των θηλωμάτων του ανθρώπου (Human Papilloma Virus-HPV). Έχουν απομονωθεί περισσότεροι των 70 τύποι ιών HPV. Τα κονδυλώματα προκαλούνται συνήθως από

τους τύπους 6 και 11 των HPV ιών, που σχετίζονται με καλοηθείς βλάβες και σπανιότερα από τους HPV τύπους 16,18,31 και 33 που είναι δυνητικά ογκογόνοι και σχετίζονται με καρκίνο τραχήλου μήτρας, πέους και δακτυλίου.

Τα κονδυλώματα εμφανίζονται σαν βλατίδες και οξίδια στα έξω γεννητικά όργανα, τις μητριγεννητικές πτυχές, το περίνεο, τον δακτύλιο και δυνατόν να επεκτείνονται εσωτερικά στον κόλπο, τράχηλο μήτρας, ουρήθρα, ορθόν, στοματική κοιλότητα, λάρυγγα. Σε κονδυλώματα στα παιδιά υπάρχει η κακοψία για σεξουαλική κακοποίηση. Σε ανοσοκατασταλμένα άτομα (πάσχοντες από λευχαιμία, λέμφωμα, AIDS, μεταμοσχευθέντα άτομα) τα κονδυλώματα πολλαπλασιάζονται, μεγενθύνονται και γίνονται ανθεκτικά στις εφαρμοζόμενες θεραπείες.

Η υποκλινική HPV λοίμωξη των γεννητικών οργάνων επιμένει εφόρου ζωής και δεν ίαται. Η συνήθης θεραπαυτική προσέγγιση αποσκοπεί στην καταστροφή των ορατών βλαβών με πιο συχνά χρησιμοποιούμενη την κρυοθεραπεία με υγρό άζωτο. Εναλλακτικές θεραπείες: ποδοφυλλίνη, ποδοφυλλοτοξίνη, τριχλωροξεικό οξύ, ιντερφερόνη, φθιοριούρακίλη, Imiquimod (Aldara).

Κονδυλώματα ανθιστάμεναστις προαναφερθείσες θεραπείες υποβάλλονται σε θερμική καταστροφή με ηλεκτροκαυτηρίαση ή CO₂ Laser.

Ένα στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

● Πέθανε στην Αθήνα στις 25/7 και κηδεύτικε στο χωριό μας στις 26/7, ανήμερα της πολιούχου του χωριού μας Αγίας Παρασκευής, η Πανάγω χήρα Παν. Σερίφη-Τζίνα, ετών ..... Ήταν από καιρό άρρωστη.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας τον Παναγιώτη Σερίφη από την Πυρσόγιαννη. Ένα φεγγάρι, το ζευγάρι πήγε «σώγαμπρο» στο άκληρο ζευγάρι Χρήστου Τζίνα-Παπαγιάννη. Η συμβίωση δεν πέτυχε τελικά.

Με την εσωτερική μετανάστευση των χωριανών μας τις δεκαετίες 1950 και 1960, το ζευγάρι ήρθε στην Αθήνα όπως και τόσοι άλλοι. Εδώ στην πρωτεύουσα, δούλεψε και πρόκοψε οικονομικά. Δεν ξέχασε, ούτε λησμόνησε και το χωριό μας. Τα τελευταία χρόνια ευτύχησε να χαρεί και το ιδιόκτητο σπίτι τους εκεί στη γειτονιά των Εξαρχαίων.

Από μικρό παιδί ήταν στα βάσανα και στις δυστυχίες. Ο γράφων την γνώριζε την μακαρίτισσα από τα χρόνια της συνβίωσης εκεί στη γειτονιά μας, διατηρούσαμε πολύ καλές σχέσεις.

Ευτήχησε να χαρεί και δύο παιδιά. Το ένα σπούδασε. Ο καλός Θεός μας την κάλεσε κοντά Του, αφού προηγουμένως είχε φύγει από τη ζωή και ο αγαπημένος της άντρας. Είθε η αγαθούλα της ψυχή ν' αναπαύεται σε σκηνές δικαίων.

● Στο γενέθλιο τόπο, το χωριό μας, άφησε την τελευταία της πνοή, έτσι

ξαφνικά, από καρδιακή ανακοπή, όπως και η μακαρίτισσα η Μανούλα μας, Όλγα Ανδ. Σαμαρά, στις 9 Αυγούστου ο Ηλίας Κ. ΖΗΚΑΣ, ετών 74, άντρας της αγαπητής μας θείας Αγαθής Χρ. Γκουγκέζα.

Γεννήθηκε, μεγάλωσε, αντρώθηκε και παντρεύτηκε εκεί στο αγαπημένο μας χωριό. Από μικρός στερνήθηκε τον πατέρα του, τα χάδια του, τα χαμόγελά του, τις φροντίδες του, γιατί αυτός ταξίδεψε στη μακρινή χώρα, την Περσία, πρό του 1940, για να καζαντήσει, να φέρει οικονομίες για μια καλύτερη ζωή της οικογένειάς του, αλλά οι περιστάσεις, οι καιροί, θέλεις και οι σειρήνες της χώρας εκείνης τον κράτησαν μακριά από την αγαπημένη του οικογένεια και τον τόπο του. Δεν ξαναγύρισε. Έμεινε για πάντα στη ξένη χώρα.

Σαν μετανάστης στην Αθήνα δούλεψε και πρόκοψε, όπως και όλοι οι χωριανοί μας. Ήταν καλός σύζυγος, αγαπημένος και στοργικός πατέρας, καλός συγχωριανός μας. Τη τελευταία χρονιά, κυρίως μετά την συνταξιοδότησή του, χαίρονταν για ολόκληρους μήνες το χωριό μας και το σπιτάκι του.

Μας έφυγες αγαπητέ Ηλία, γρήγορα, πρόωρα, ξαφνικά, αλλά αυτό ήταν το θέλημα της μοίρας σου, αυτή που γνέθει και ξεγνέθει το νήμα της ζωής μας.

Ευτύχησες όμως να χαρείς και παιδιά και εγγόνια. Η αγαθούλα σου ψυχή, ν' αναπαύεται σε σκηνές δικαίων και σε τόπο χλοερό και δροσερό.

● Πέθανε στις 13/8 στα Γιάννινα και κηδεύτηκε την επομένη 14/8 στο χωριό καυαγωγής του το Κρύφοβο Ιωαννίνων ο Σωτήρης Σκληβανίτης ετών 59, άντρας της χωριανής μας Χρυσάνθης Ν. Νάκου, επαγγελματίας αυτοκινητιστής, από την επάρατο αρρώστεια.

Τον μακαρίτη ο γραφών, ελάχιστα εγνώριζε, πλήν όμως ήταν ο άνθρωπος που μετέφερε με το αυτοκίνητό του τα υλικά της οικοδομής του ξενώνα του χωριού μας από την Αθήνα, το 1981-1983.

Ήταν και το ζευγάρι αυτό μετανάστες στην Αθήνα. Εδώ δούλεψε σκληρά και πρόκοψε, όπως όλοι οι Ηπειρώτες. Ήταν σύζυγος καλός και καλός άνθρωπος, αγαπητός στους χωριανούς μας. Ήταν από τους γαμπρούς τους καλούς, τους προκομένους. Έφυγε όμως πολύ πρόωρα, αφού αυτό πρόσταξε η ζηλόφθονη μοίρα του. Είθε η ψυχούλα του να αναπαύεται σε σκηνές δικαίων.

● Πέθανε στο χωριό μας στις 2/9 ο Νικόλας Ιωάννου Τζίνας, ετών..... από την επάρατο αρρώστεια. Τον κατέλαβε σε πολύ μικρό διάστημα, μήνες ήταν. Ο μακαρίτης Νίκος, Νικολάκη των φωνάζαμε, γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας την αγαπημένη του γυναίκα Σπυριδούλα Γ. Ζήκα.

Με τον επάρατο εμφύλιο πόλεμο, το 1946-1949, παιδί όντας έφυγε στα ανατολικά κράτη (Ουγγαρία) για μια καλύτερη ζωή. Με την «άνοιξη της Πράγας» το 1968, κατέφυγε μετανάστης στη Δυτική Γερμανία. Εκεί δου-

λεψε και πρόκοψε. Έκανε οικονομίες για να γυρίσει αργότερα στο χωριό μας. Εδώ στο αγαπημένο του χωριό, κτίζει καινούργιο σπιτικό και χαίρεται τη ζωή με την αγαπημένη του γυναίκα Σπυριδούλα.

Έλα όμως που η ζηλόφθονη μοίρα του, άλλα πρόσταξε γι' αυτόν. Έτσι μας έφυγε ο Νικολάκης μας πολύ νωρίς. Σαν σύζυγος ήταν πολύ αγαπημένος και σαν συχωριανός μας ξεχώριαζε για τον έντιμο βίο, τον καλό χαρακτήρα και τον καλό του λόγο για όλους. Ήταν ήσυχος, γαλήνιος και πολύ φιλικός σε όλους τους χωριανούς μας. Για όλους είχε ένα καλό λόγο να λέει.

Νικολάκη μας έφυγες και εσύ πρόωρα, μας άφησες όλους λυπημένους και στενοχωρημένους. Εμείς δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Η αγαθούλα σου ψυχή να αναπαύεται τώρα σε σκηνές δικαίων.

● Πέθανε στην Κόνιτσα, κοντά στην αγαπημένη της κόρη, η Κωνσταντίνα Γιώργου Ζιούλη, ετών 90, πλήρης ημερών. Η κηδεία της έγινε στο χωριό μας, όπου παρεβρέθηκε όλο το χωριό μας, όπως και ο γράφων.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε στο χωριό μας, ήταν από το γένος Τέλληδων, εκεί μεγάλωσε και παντρεύτηκε τον Γιώργο Ζιούλη. Γρήγορα ο άντρας της, πρό του 1940, ταξίδεψε κι αυτός στην μακρινή Περσία, για να τα οικονόμησε, όπως και άλλοι χωριανοί μας. Οι περιστάσεις και οι καιροί, τα έφεραν έτσι ώστε να μείνει εκεί για δεκαετίες ολόκληρες, αφήνοντας στο χωριό μας μόνες τους, τη γυναίκα

του και την μονάκτιβη κόρη, την Ανδρομάχη, η οποία παντρεύτηκε τον Κονιτσιώτη Τάκη Βαγενά, αυτοκινητιστή στο επέγγελμα και εγκαταστάθηκε μόνιμα εκεί. Τελικά μετά από πολλά χρόνια επέστρεψε στο χωριό μας και ο Περσιώτης Γιώργος Ζιούλης, και έτσι ενώθηκε και πάλι όλη η οικογένεια.

Η μακαρίτισσα εργάστηκε πολύ σκληρά, σαν καθαρίστρια στο Δημ. Σχολείο, για να τύχει κάποιας σύνταξης και να μεγαλώσει την μονάκτιβη κόρη της. Χρόνια δύσκολα και βασανισμένα. Θέλημα όμως Θεού, τα τελευταία χρόνια, όλη η οικογένεια ενώθηκε και πάλι και χάρηκε την οικογενειακή θαλπωρή και γαλήνη, πόσο μάλλον με τον ευτυχισμένο γάμο της κόρης της και της εγγονής της με τον αγαπητό μας Γιάννη Χαβά, Δ/ντη της Αγροτικής Τράπεζας της Κόνιτσας.

Κυρά Βασιλική υπήρξες θαυμάσια σύζυγος και αξιαγάπητη-στοργική μητέρα - γιαγιά. Ήσουν ωραίος άνθρωπος και αγαπητός σε όλους τους χωριανούς. Πρέπει να έφυγες ευτυχισμένη, γιατί χάρηκες τη ζωή και ευτύχησες να δείς και παιδί και εγγόνια ευτυχισμένα και προκομένα. Να αναπαύεται η αγαθούλα ψυχή σου σε σκηνές δικαίων.

● Πέθανε στην Αθήνα όπου και κηδεύτηκε ο Λάμπρος Ζώτος ετών ...., σύζυγος της Αρτεμησίας Αχ. Πασιά, γαμπρός Κιρασοβίτης και τόπο καταγωγής το κοντινό μας χωριό Δροσοπηγή (Κάτσικο). Αιτία θανάτου καρδιακή προσβολή.

Εδω και λίγα χρόνια ήταν συνταξι-

ούχος λόγω αναπηρίας από το Ι.Κ.Α. Ο γράφων ευτύχησε να γνωρίσει τον μακαρίτη από αρκετά πρίν χρόνια, δεκαετία 1980, λόγω του επαγγέλματός του, τεχνίτης επισκευής-συντήρησης αυτοκινήτων. Ήταν άντρας ήσυχος, γαλήνιος, άριστος επαγγελματίας, αγαπημένος σύζυγος και στοργικός πατέρας. Όλη του η ζωή ήταν υπόδειγμα άξιου και τίμιου οικογενειάρχη.

Μετανάστης και αυτός στην Αθήνα, όπως και η αγαπημένη του γυναίκα, εργάστηκε, κόπιασε και προόδευσε, όπως κάθε Ηπειρώτης. Εγκαταστάθηκε μόνιμα σε ιδιόκτητο σπίτι στον Άγιο Δημήτριο (Μπραχάμι). Η πολλή και κοπιαστική δουλειά του, τον κατέστησε ανάπτηρο σε νέα ηλικία. Η ξηλόφθονη μοίρα του ήταν πολύ σκληρή μαζί του, τον πήρε πολύ νωρίς από αυτόν τον πρόσκαιρο κόσμο. Στέρησε τον αγαπημένο σύντροφο της ζωής και στοργικό πατέρα από την οικογένειά του.

Το χωριό μας το αγαπούσε πολύ και το επισκεπτόταν τακτικά μαζί με τη γυναίκα και τα παιδιά του. Εκεί το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής, ήταν το αγαπημένο του στέκι αναψυχής, απολάμβανε τις ομορφιές και τις χαρές της όμορφης Κιρασοβίτικης φύσης.

Αγαπητέ Λάμπρο, ο χαμός σου με στεναχώρησε πάρα πολύ φέτος, όταν έμαθα τον ξαφνικό σου θάνατο. Είθε η αγαθούλα σου ψυχή ν' αναπαύεται τώρα σε σκηνές δικαίων.. Η μνήμη σου θα μείνει για πάντα άσβεστη σε εκείνους που είχαν την τύχη να σε γνωρίσουν. Αιώνια η μνήμη σου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

*Γράφει η Κατερίνα Δ. Σαμαρά
Φιλ/γος Παν. Αθηνών*

Γιατί χωρίζονται οι ζευγάρια;

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι αναγνώστες, στο σημερινό μας σημείωμα, θα απασχοληθούμε με ένα μεγάλο και καυτό θέμα της σημερινής μας κοινωνίας, το οποίο παίρνει τεράστιες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια στην πατρίδα μας και ταλανίζει τόσο τον ιερό θεσμό της Ελληνικής παραδοσιακής οικογένειας, όσο και τη χώρα μας σαν κοινωνικό φαινόμενο.

Βάσει των στατιστικών στοιχείων ένα στα τρία σημερινά ζευγάρια χωρίζει, διαλύει την οικογένειά του, τον ιερό θεσμό της παραδοσιακής Ελληνικής οικογένειας. Αυτό το ερώτημα και οι αιτίες του είναι ο σημερινός τίτλος του καυτού μας θέματος. Επελέγη το θέμα αυτό από την σύνταξη του περιοδικού μας γιατί το απαράδεκτο αυτό φαινόμενο, πλήττει δυστυχώς, και πολλές Κιρασοβίτικες οικογένειες, τα παιδιά μας, τα σπίτια μας, τα εγγόνια μας. Δεν ακούς τίποτε άλλο, παρά χώρισε, διαλύθηκε ο γάμος του τάδε, ή της δείνα Κιρασοβίτισσας κοπέλας. Μα αυτά

αγαπιόνταν, με αγάπη παντοεύτηκαν, πως έγινε αυτό;

Αυτά ίσχυαν χθές, προχθές, σήμερα ανατράπηκαν, ισχύουν άλλα και πάει λέγοντας. Η ερωτική έξαρση και η τρυφεράδα μέσα στο γάμο εξατλούνται όπως το πρώτο κρασί στο γάμο της Κανά. Για να διατηρηθεί όμως η ευφορία και η χαρά μέσα στο σπίτι πρέπει να έλθει ο «καλός οίνος». Άλλα αυτό δεν γίνεται παρά μόνο με θαύμα. Και ένα τέτοιο θαύμα μόνο ένας μπορεί να το κάμει, ο Χριστός μας. Αρκεί να είναι προσκεκλημένος, όπως τότε στο γάμο της Κανά της Γαλιλαίας.

Το θέμα αυτό το ανέπτυξε θαυμάσια, εξαιρετικά ωραία και μέσα στα δεδομένα της Ελληνικής πραγματικότητας ο Αρχιμανδρίτης Επιφάνιος Οικονόμου, εκπρόσωπος τύπου της Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Το κείμενο έχει ως εξής:

Γιατί χωρίζουν τα ζευγάρια;

Εντυπωσιακά και άκρως ενδιαφέροντα τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα πρόσφατα

(«Τ.τ.Κ.» 25/5/2003) η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, σύμφωνα με την οποία, 11.000 περίπου ανδρόγυνα επιλέγουν το δρόμο του χωρισμού κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν ότι ο θεσμός της οικογένειας στη χώρα μας περνά βαθιά και επικίνδυνη κρίση. Το διαζύγιο, ως έσχατη λύση στα συζυγικά αδιέξοδα, καταρρακώνει την ιερότητα του Μυστηρίου του γάμου, απαξιώνει την παραδοσιακή σημασία αυτής της πρώτης κοινωνικής κοιτίδας που λέγεται οικογένεια, τροφοδοτεί διαρκώς το τεράστιο δοχείο της υπογεννητικότητας στον τόπο μας και δημιουργεί αθώα θύματα και ψυχολογικά ράκη στα πρόσωπα των παιδιών. Ποιές όμως είναι οι αιτίες που οδηγούν, κατά χιλιάδες, τα νέα ζευγάρια σήμερα στη χώρα μας στην απόφαση για μια χωριστή πορεία και διαδρομή;

Μια πρώτη αιτία που καταγράφεται από πολλούς μελετητές του προβλήματος πλέον και δεν ανάγεται μόνο στο όποιο «συντηρητικό» σκεπτικό της Εκκλησίας, είναι η οικονομική αυτοτέλεια της γυναικας. Αυτή η νέα πραγματικότητα έβγαλε τη γυναικα από το σπίτι, την απορροσανατόλισε από την εκφύσεως αποστολή της που είναι η ανατροφή των παιδιών και η

οικογενειακή συνοχή και την έκανε επικύνδυνα ανταγωνιστική πρός τον άνδρα, καθώς του αμφισβήτησε το ρόλο του ρυθμιστικού και παραγωγικού παράγοντα μέσα στην οικογένεια. Συνέπεια όλων αυτών είναι τα δύο προτοφόλια μέσα στο σπίτι, τα «δικά μου και τα δικά σου» χρήματα, όχι «τα δικά μας». Και είναι γνωστό και καταγεγραμμένο ότι όπου τα προτοφόλια είναι χωριστά και ο ένας δεν δίνει λογαριασμό στον άλλον για την οικονομική διαχείριση, η κρίση και ο κλονισμός της εμπιστοσύνης κάνουν απειλητική την εμφάνισή τους.

Ένας άλλος πολύ σοβαρός λόγος είναι οι προγαμιαίες σχέσεις που από αρχική «κατάκτηση» μεταβλήθηκαν σε σαφή δουλειά. Η δημιουργία τέτοιων σχέσεων που υποβαθμίζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αφού ουσιαστικά μετατρέπουν τον άνθρωπο σε δοκιμαστικό σωλήνασαρκικής ηδονής και απόλαυσης, σε πλαίσια από τα οποία τις περισσότερες φορές απουσιάζουν η αγάπη και η ειλικρίνεια, γίνονται και το υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζονται και οι εντός του γάμου εξωσυζυγικές, πλέον, σχέσεις. Οι σχέσεις, αυτές, συνήθως δεν είναι μια αναγκαιότητα της στιγμής αλλά προϊόν μιας

ανεξέλεγκτης ερωτικής συμπεριφοράς πρό του γάμου, που έχει δημιουργήσει άλλες συνήθειες και άλλες ανάγκες, οι οποίες εντός του γάμου συχνά δεν ικανοποιούνται. Συνέπεια η απώλεια της εμπιστοσύνης, η καχυποψία μεταξύ των συζύγων και τελικά η διάλυση της οικογένειας.

Ένας τρίτος και σοβαρότερος ίσως λόγος είναι η έλλειψη πνευματικής ζωής και κατά τη διάρκεια της αναζήτησης του συντρόφου και κατά τη διάρκεια της συζυγίας εντός του γάμου. Συχνά τα κριτήρια επιλογής του ή της συζύγου αποδεικνύονται πολύ επιπλαία και ευτελή όταν σχετίζονται με οικονομικά μεγάθη και συμφέροντα, με το ηχηρό όνομα της οικογένειας, με την εξωτερική εμφάνιση και το κάλλος του σώματος, που «και νόσωμαραίνεται και θανάτω διακόπτεται», κατά τον ιερό Χρυσόστομο και δεν στηρίζονται σε γερές και ουσιαστικές βάσεις που θα οδηγήσουν στην ορθή επιλογή του προσώπου που θα γίνει σύντροφος μιας ολόκληρης ζωής. Έλεγε, πρό ολίγων ετών, ένας πολύ μεγάλος σε κύρος, ήθος, σοφία και αξία Έλληνας αληρικός, ο π.Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος, ότι «η εύρεση καταλλήλου προσώπου πρός γάμον είναι θέμα γονά-

των, είναι θέμα προσευχής» («Υποθήκες ζωής» σελ.152). Δεν είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψιν όλα τα δευτερεύοντα δεδομένα, όλα τα υπολογιστικά στοιχεία, τα κάθε λογής συμφέροντα σ' αυτή τη διαδικασία και να μένει απ' έξω ο Θεός, η παρουσία του οποίου στη ζωή του ζευγαριού και της οικογένειας αποτελεί δικλίδα ασφαλείας, εγγύηση ποιότητας στις σχέσεις των μεγάλων της, κανόνα και οδοδείκτη υγιούς πορείας και συμπεριφοράς. Η παρουσία του Θεού στην οικογένεια και τις κατά καιρούς κρίσεις υπερνικά και τους εγωισμούς κατανικά και τα πάθη θεραπεύει. Η παρουσία του Θεού στη ζωή του ζευγαριού προσφέρει τη σωστική εκείνη γνώση σύμφωνα με την οποία «ο γάμος δεν είναι απόλαυση αλλά θυσία της απόλαυσης. Είναι αμοιβαία μελέτη δύο ψυχών που οφείλουν ν' αρκεσθούν η μία στην άλλη για να εκπληρώσουν ένα μεγάλο σκοπό» (Κλοντέλ).

Η καλπάζουσα αύξηση των διαζυγίων πρέπει ν' απασχολεί σοβαρά όλους μας, αφού αποτελεί σαφή και καταγεγραμμένη απειλή για τη συνοχή της οικογένειας και, κατ' επέκταση, αυτής της ίδιας της κοινωνίας. Ο λόγος και η εμπειρία της Εκκλησίας έχονται και πάλι να

προσφέρουν πρότυπα ζωής, υποδείγματα ανθρωπίνων σχέσεων, που τιμούν και αναδεικνύουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και προ-

φυλάσσουν από τραγικές και αρρωστημένες εκτροπές. Αρκεί ο λόγος αυτός να γίνει αντικείμενο προσοχής και καρπός προσευχής.

K o t n w v i κ ή Z w η

Γάμοι:

- Το ζευγάρι Ευστάθιος-Ιφιγένεια Παγώνη πάντρεψαν το γιό τους Χρήστο με τη καλή της καρδιάς του Ντίνα, στις 21 Νοεμβρίου στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου στο Πολύδροσο Χαλανδρίου Αττικής.

Παρευρέθηκε πλήθος συγγενών και φίλων.

Ευχόμαστε στο νέο ζευγάρι κάθε δυνατή ευτυχία, χαρά και προκοπή στα νέα βήματα της ζωής του. Και στους ευτυχείς γονείς να τους ξήσουν και πολλούς απογόνους.

Γεννήσεις:

- Το ζευγάρι Γιάννης-Νατάσα Τσούτση απέκτησαν κοριτσάκι.
- Το ζευγέρι Δημήτρης - Ανδρομάχη Σελτσιώτη απέκτησε αγοράκι.
- Το ζευγάρι Γιάννης - Νατάσα Τσούτση απέκτησε κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να ξήσουν τα νεογέννητα.

Νέοι Φοιτητές

Η Χριστίνα Κυρίτση του Παντελή, πέτυχε ΤΕΙ Χαλκίδας, τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Η Σταυρούλα Πανταζή πέτυχε ΤΕΙ Πειραιά, τμήμα χρηματοοικονομικής-Τραπεζικής Διοίκησης.

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Γκουγκέτας Λεωνίδας	E 50	Παναγιώτου Μιχαήλ	20
Ζιούλη-Βαγενά Ανδρομάχη, στη μνήμη της μάνας της Κων/νας	50	Μακρυγιάννης Αλέκος	20
Αποστόλου Δημήτριος	20	Γαλάνης Δημήτριος (Αμερική) Δολ	25

ΞΕΝΩΝΑΣ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ
“ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ”
ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΗΡΟΦ.: ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ
ΤΗΛ.: 0655-24215

“ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΜΟΝΙΑ”
ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Λένορμαν 166, Αθήνα
(Έναντι Super Market Γαλαξίας)
Τηλ.: 51.54.224 / 094 4332765
093 2649318

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ
ΕΠΙΠΛΑ **UNIQUE**
21ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος,
190 09 Πικέρμι Αττικής
Τηλ.: 60.39.635, 60.39.636, Fax: 60.39.694
<http://www.dataunion.gr/clientrs/unique>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT EULENSPIEGEL
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ
Διεύθυνση: ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ
Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών
Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ
Τηλ./fax: 01-26.28.091, 25.86.298

ΝΤΑΚΟΒΑΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΕΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
Αναλαμβάνω

Φορολογικές Δηλώσεις / Βιβλία Εσόδων - Εξόδων/
Α.Π.Δ. (Οικονομικά Ένσημα) Τηλ.: 210-86.22.211
6978-896021

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»
Δέχεται 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ.
Τηλ. Ιατρείου: 60.81.758 - Τηλ. Σπιτιού: 60.02.264

ΑΝΩΗ - ΦΥΤΑ
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη - Τηλ.: 86.28.224

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
I. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ - ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.
ΓΡΑΦ.: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4 - ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ. 24.45.870
ΟΙΚ.: ΙΩΝΝΙΝΩΝ 17 - ΙΛΙΟΝ - ΤΗΛ. 26.26.814 KIN.: 0977-23.43.29

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
Χίου 14 - Περιστέρι, τηλ.: 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστέρι
Τηλ. Ιατρείου 010.5742295 - 097.3029101

ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ · ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΆΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ · ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛ. ΣΧΟΛΗ-ΛΑΟΓΡΑΦ.
453 32 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ
ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ (αρχ. Δ. Σαμαρά)

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφεία
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Αδειος
3712

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 3586 ΚΕΜΠΑ